

RUŠČINA

OSNOVNA ŠOLA

Izobraževalni program osnovne šole

Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

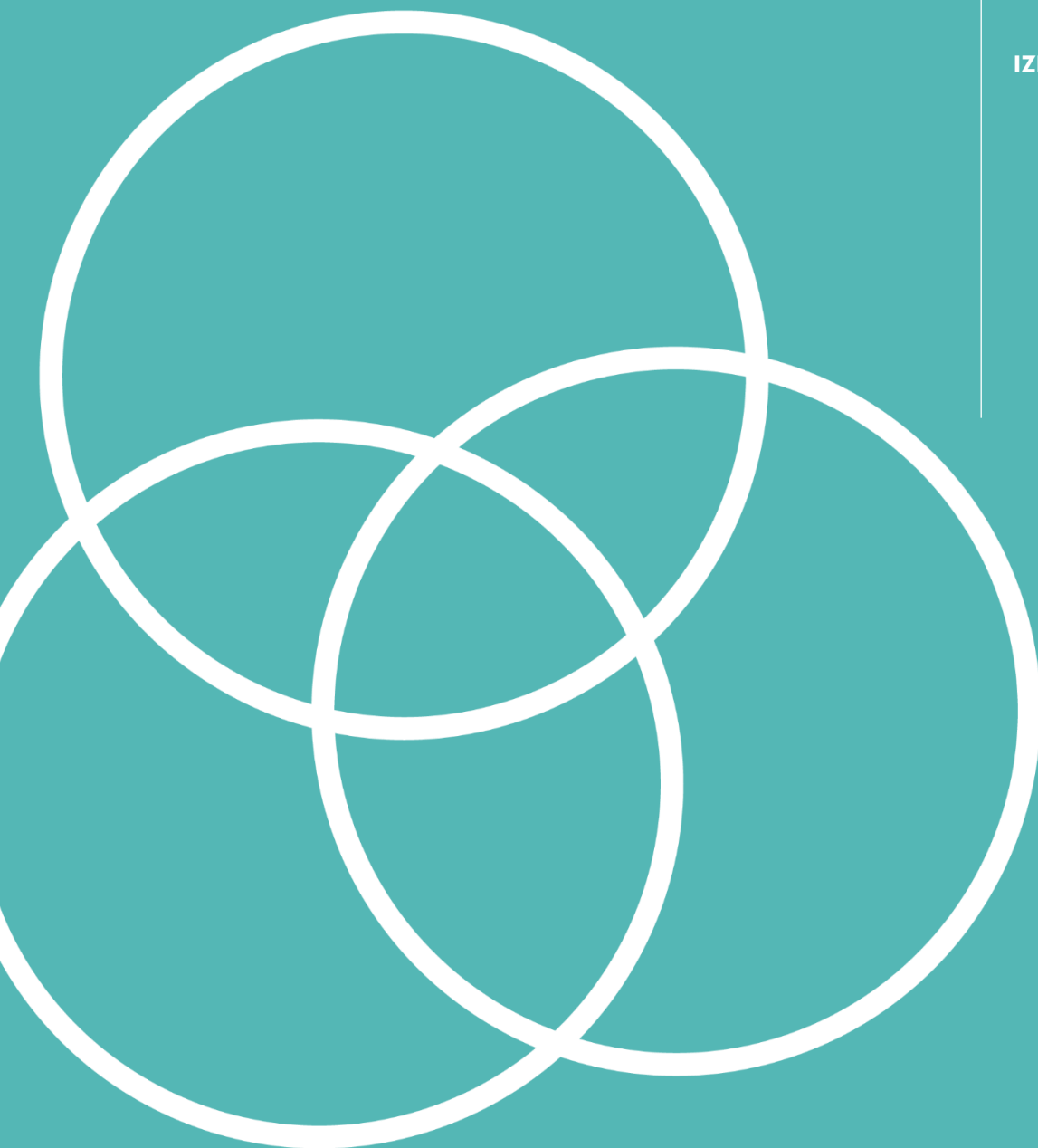
Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za dvojezične osnovne šole na narodno mešanem območju Prekmurja

Prilagojeni izobraževalni programi osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom

Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje

IZBIRNI PREDMET



UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: ruščina

Predmetnik za osnovno šolo

Prilagojeni predmetnik za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Prilagojeni predmetnik za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Prilagojeni predmetnik za dvojezično osnovno šolo na narodno mešanem območju Prekmurja

Predmetnik prilagojenega programa osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom

7. razred	8. razred	9. razred
70	70	64

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

dr. Meta Frank, OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica, Marina Spanring Poredoš, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Valerija Lah Peternel, Zavod sv. Stanislava, Škofijska klasična gimnazija, Marjeta Petek Ahačič, Gimnazija Škofja Loka, Ines Vozelj Štehar, Gimnazija Poljane, Neža Zupančič Logar, Gimnazija Kranj, Bojana Petrin, Gimnazija Ledina, mag. Ema Rajh, Zavod RS za šolstvo. Avtorice specialnodidaktičnih priporočil za tuje jezike: dr. Silva Bratož, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta, dr. Nadja Dobnik, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, dr. Melita Lemut Bajec, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, dr. Darja Mertelj, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, dr. Andreja Retelj, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, dr. Marjana Šifrar Kalan, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Susanne Volčanšek, Zavod RS za šolstvo

JEZIKOVNI PREGLED: Dragica Perme

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Ucni-nacrti/2025/UN_OS/Didakticna-priporocila_k_ucnemu-nacrtu-ruscina-2025.pdf

ISBN 978-961-03-0975-8 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na 244. seji, dne 22. 5. 2025 seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu ruščina za izobraževalni program osnovne šole, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za dvojezične osnovne šole na narodno mešanem območju Prekmurja in prilagojene izobraževalne programe osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom.



Financirano
Evropska unija
NextGenerationEU

KAKO SE ZNAJTI?

TIPICNE STRANI

V dokumentu je za učenke in učence, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih učenci izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi ducilist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quiatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelim lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaepeped quame moditatum ipient veligna tessint laessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Učenec
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
 - Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.
 - Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - Omnim ut doluptur, quam consequi.
 - Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
 - Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.
 - Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - Ut fuga. Nemperum fuga.

TERMINI:

- ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint
☐ veligna tessint ☐ laborerat voluptiurem ☐ veligna tessint



9 Osnovna šola | Slovenščina

27. 2. 2025 /// 15:45

Pojmi, ki jih učenec mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo učenci.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

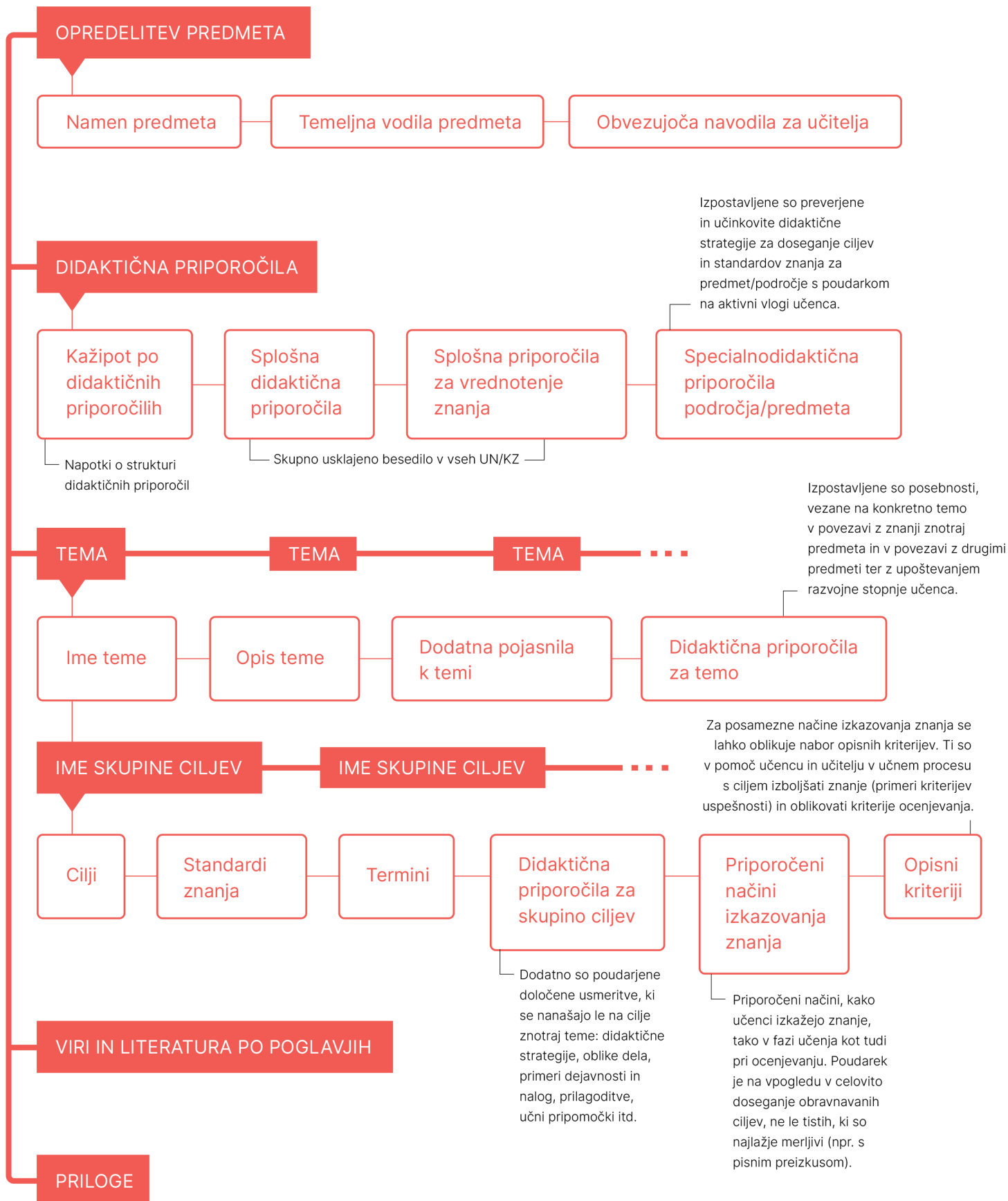
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI



KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 13

Splošna priporočila za vrednotenje znanja
..... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 16

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 24

SPREJEMANJE..... 25

Razumevanje ustnega izražanja in
avdiovizualnega gradiva..... 26

Bralno razumevanje..... 30

TVORJENJE..... 33

Ustno izražanje..... 35

Pisno izražanje 38

INTERAKCIJA 41

Ustna interakcija 42

Pisna interakcija..... 46

POSREDOVANJE, RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 49

Posredovalne dejavnosti 50

Raznojezičnost in medkulturnost 53

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH..... 54

Opredelitev predmeta..... 54

PRILOGE 56

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Ruščina je jezik z bogato zgodovino in kulturno tradicijo in ima pomembno vlogo na različnih družbenih področjih: gospodarskem, političnem, informacijsko-komunikacijskem, tehničnem, znanstvenem, športnem, kulturnem...

Pri pouku učenec spozna ruski jezik in se uči ustreznega govornega in pisnega sporazumevanja v različnih situacijah. Učenje ruščine bogati in širi posameznikov notranji svet, spodbuja medsebojno komunikacijo in sodelovanje ter spoštovanje drugačnosti. Učencu omogoča aktivno udeležbo v mednarodni skupnosti, hkrati pa pogloblja in nadgrajuje znanje materinščine in drugih slovanskih jezikov. Spoznavanje tuje kulture in navad krepi učenčevo lastno kulturno identiteto. Znanje ruščine omogoča dostop do različnih vrst informacij, gradiv in virov ter širi možnosti za potovanja in druge vrste mobilnosti.

Z učenjem tujega jezika učenec razvija svoje kognitivne zmožnosti, pridobiva jezikovna in druga znanja ter veščine razumevanja in reševanja kompleksnih globalnih in trajnostnih problemov. Učenec spozna druge kulture in različne umetnosti, kar prispeva k celostnemu in vključujočemu razvoju posameznikov in družbe.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Pouk ruščine temelji na sporazumevalnih jezikovnih dejavnostih in strategijah sprejemanja, tvorjenja, interakcije in posredovanja. Pri tem upošteva jezikovno rabo v realnem življenju in poudarja učenčevo aktivnost. Učenje ruščine ni zgolj učenje jezika, ampak tudi razvijanje učenčeve samostojnosti, odgovornosti, ustvarjalnosti. Učenca navaja na kritično mišljenje in različne načine sodelovanja ter spodbuja vseživljenjsko izobraževanje.

Pomembno je, da učenec pri pouku poleg razvijanja sporazumevalne jezikovne zmožnosti spozna tudi kulturo in navade dežel, v katerih govorijo rusko. Učenec osmišljeno znanje in pridobljene veščine uporablja v različnih situacijah in načinih, ki omogočajo vzpostavljanje medpredmetnih povezav ter doseganje ciljev višjih taksonomskih ravni in spodbujajo razvoj raznojezičnosti in medkulturnosti.

Učitelj pri načrtovanju pouka išče medpredmetne povezave za razvijanje jezikovnih zmožnosti in uresničevanje skupnih ciljev. Pomemben del poučevanja ruščine je spoznavanje geografskih in političnih značilnosti, zgodovine, umetnosti in običajev, saj ob teh vsebinah učenec usvaja medkulturni dialog in se uči sprejemanja drugačnosti.

Pri pouku ruščine učitelja vodijo priporočena tematska področja (gl. tabelo spodaj), ki se prepletajo s petimi področji skupnih ciljev: 1. jezik, državljanstvo, kultura in umetnost, 2. trajnostni razvoj, 3. zdravje in dobrobit, 4. digitalna kompetentnost in 5. podjetnost.

PRIPOROČENA VSEBINSKA POGLAVJA	PRIMERI
Jaz, družina in prijatelji	predstavitev sebe in drugih (ime, priimek, narodnost, starost, poklic, naslov, telefon, konjički, interesi, sorodstvene vezi in razmerja, opis zunanosti in značaja, jeziki)
Šola, izobraževanje	šola, predmeti, učilnica, učenci in učitelji, učni pripomočki, zunajšolske dejavnosti
Moj dom	domača dežela, kraj, mesto, vas, hiša, stanovanje, moja soba, pohištvo
Naše okolje	ustanove, zgradbe, kulturnozgodovinske in naravne znamenitosti, živali in rastline, vreme, varovanje okolja
Moj dan / časovni raspored	ure, dnevi, deli dneva, meseci, letni časi dnevna rutina (načrtovanje dejavnosti) osnovne časovne in prostorske informacije (kda, kje), odnos do dejavnosti (všeč mi je/ni mi všeč)
Telo, gibalne aktivnosti, zdravje in počutje	deli telesa, telesne/gibalne dejavnosti, vrste športov, športniki obisk pri zdravniku, zdravo življenje, razpoloženje in čustva
Hrana in pijača	živila, imena jedi in pijač (tipične slovenske in ruske), nakupovanje živil, naročanje hrane v restavraciji razlike v prehranskih navadah Rusov in Slovencev
Oblačila in obutev	barve, moda, nakupovanje
Počitnice, potovanja, izleti	dejavnosti na počitnicah, stvari, ki jih vzamemo s seboj, počitniški kraji, nastanitve, vrste prevozov, vozni red
Komunikacija*	spletna in telefonska, osnovna pisna in ustna/dialogi v vsakdanjih življenjskih situacijah
Okolje, vreme in trajnostni razvoj*	naravni pojavi, vremenski pojavi, okoljski problemi
Kultura in civilizacija*	ruski običaji in tradicije, prazniki, način življenja, stereotipi filmi, slikarstvo, glasba, mesta, znane osebnosti, pesmi (literarne, poljudne, ...), krajša literarna dela, odlomki

Opomba: izbirne vsebine so označene z *

Pri spoznavanju splošnosporazumevalnih vsebin učenci smiselno uporabljajo in nadgrajujejo znanje o naslednjih slovničnih temah:

- » samostalnik (spol, število, sklanjanje),
- » glagol (obe spregatvi, nepravilni glagoli, povratni glagoli, glagola premikanja: ехать, идти, габa in tvorjenje sedanjika, preteklika, sestavljenega in nesestavljenega prihodnjika),
- » zaimki (osebni, svojilni, kazalni, vprašalni, sklanjanje zaimkov),
- » pridevniki (sklanjanje),
- » prislovi (krajevni, časovni, načinovni, količinski),
- » števnik (glavni, vrstilni),
- » vezniki,
- » predlogi.

Pričakovane referenčne ravni:

Obseg ur	70 (7. razred)	140 (8. razred)	204 (9. razred)
RAVEN (SEJO)	pred A1	A1	A2.1

Raven A1 (vstopna raven) je po SEJO (Skupni evropski jezikovni okvir) najnižja raven tvorbnega jezikovnega znanja. Preden učenci dosežejo to stopnjo, lahko kljub zelo omejenemu jezikovnemu znanju učinkovito izvajajo vrsto specifičnih opravil (npr. pisanje v cirilici, uporaba osnovnih pozdravov ipd.), ki so uvrščena nižje od ravni A1 (raven pred A1). V okviru osnovnošolskega izobraževanja je smiselno razdeliti raven A2 na dve kriterijski (pod)ravni – A2.1 in A2.2. V devetem razredu naj bi učenec dosegal (pod)raven A2.1, kar je začetek poti k doseganju ravni A2. Ponazoritveni opisniki jezikovnih zmožnosti po posameznih ravneh so v pomoč pri prepoznavanju napredka učenca po koncu 7., 8. in 9. razreda.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Učitelj pri pouku uporablja različne pristope, metode, oblike dela in učna sredstva za enakovredno razvijanje vseh sporazumevalnih zmožnosti, ki učencu omogočajo učinkovito komunikacijo v različnih govornih položajih. Učitelj redno izpopolnjuje svoje strokovno znanje, da lahko zagotavlja kakovostno in učinkovito izvajanje učenja in poučevanja jezika. Priporočljivo je, da učitelj v razredu razvija odnosno kompetenco (tj. spoštljivo vzpostavlja in vzdržuje medosebne odnose) ter kritično razmišlja in raziskuje lastno pedagoško prakso.

Učitelj izkoristi učenčevo predznanje ruščine in drugih jezikov. Te med seboj primerja, išče podobnosti in razlike med njimi ter spodbuja raznojezičnost. Pri pouku tujega jezika učitelj razvija učenčeve digitalne kompetence (npr. iskanje in vrednotenje informacij, sporazumevanje z uporabo različnih digitalnih orodij in aplikacij ipd.).

Učitelj in učenec pri pouku čim več uporabljata ciljni jezik.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

» Razdelka *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdi>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.

» Razdelek *Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta* vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifikke.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

» Razdelka *Didaktična priporočila za temo* in *Didaktična priporočila za skupino ciljev* vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti učencev, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka *Priporočeni načini izkazovanja znanja* in *Opisni kriteriji*, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj učencev prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi učencem omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega učenca, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » učence aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » učencem omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe učencev;
- » učencem postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri učencih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotnega spremljanja in preverjanja dosežkov učencev;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta učencem omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);

- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo učence k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju, reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe učencev v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela učencev, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna tudi za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih učencev. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter učencev iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki učencem iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za učence iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja učencev skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju znanja (ugotavljanje predznanja in znanja učenca na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega učenca, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja učenčevo predznanje in ugotovitve



uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek učenca. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih učencev ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako učenec dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;
- » spodbuja učenca, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira učenčevo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » učenca spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » učencu sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj učencu omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je učenec spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe učenca, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljih učnega načrta in jih učitelj pri učencu sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi učencu. Če učenec v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja.



Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi učenec izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

I. Sodobni vidiki učenja in poučevanja tujega jezika

Sodoben pouk tujega jezika omogoča kakovostno, trajno in uporabno znanje. Osnovan je na integrativnem kurikulumu, ki se udejanja s timskim in medpredmetnim poukom, projektnimi, problemskimi, raziskovalnimi in drugimi oblikami poučevanja. Interdisciplinarno delovanje vseh udeleženi na način povezovanja konceptov med predmeti in znotraj njih omogoča razvoj povezanega in celovitega znanja. Sodelovalne oblike pouka pomembno prispevajo h kakovosti medsebojnih odnosov, večji vključenosti in motiviranosti sodelujočih, boljšemu akademskemu znanju, razvoju mišljenja na višjih taksonomskih ravneh, zlasti veščin kritičnega mišljenja. Tak pouk je osredinjen na učenca in učni proces ter upošteva učenčevo osebnost, predznanje, zanimanja, učni stil in vrednote ter tako pomembno razvija veščine vseživljenjskega učenja.

Za učinkovito učenje tujega jezika je nujno razumevanje in upoštevanje koncepta raznojezičnosti. Ta v ospredje postavlja posameznika in jezike, ki jih ima na voljo, saj, kot je poudarjeno v Skupnem evropskem jezikovnem okvirju (Svet Evrope, 2011, str. 8), raznojezičnost »ni le vsota čim bolj popolne jezikovne zmožnosti v posameznih tujih jezikih, ampak je celovit posameznikov jezikovni repertoar, sestavljen tudi iz najmanjših jezikovnih drobcev posameznih jezikov«. V tem smislu je domet pojma raznojezičnosti veliko širši, saj predpostavlja sporazumevalno zmožnost, ki zajema celotno znanje in izkušnje z jeziki, pri čemer se ti medsebojno prepletajo in vplivajo drug na drugega. Zato je raznojezičnost predvsem predpogoj za uspešno sporazumevanje z ljudmi iz drugih kulturnih in jezikovnih okolij.

II. Raznolikost pristopov

Pouk tujega jezika izhaja iz načel komunikacijskega pristopa, ki učenca opremlja s sporazumevalnimi zmožnostmi za smiselno rabo jezika v raznolikih avtentičnih situacijah in podpira učenje učenja. Najpomembnejše značilnosti komunikacijskega pristopa so:

- » razvoj vseh sporazumevalnih zmožnosti, ne zgolj slovnice in poznavanja besedišča,
- » osredotočenost na vsebino in ne samo na jezikovno obliko,
- » tekočnost, napake so sestavni del učnega procesa,

- » spodbujanje celostnega učenja jezika s poudarkom na raziskovanju in aktivnem sodelovanju v avtentičnih in za učenca smiselnih situacijah,
- » na učenca in učenje osredinjen pouk, ki izhaja iz učenčevega znanja ter sledi njegovim potrebam in interesom,
- » vloga učitelja kot spodbujevalca in usmerjevalca učnega procesa.

Pri pouku tujih jezikov je smiselno uporabiti kombinacijo različnih pristopov in metod, vendar je pri tem nujno upoštevati starostno stopnjo učencev in njihove potrebe, cilje pouka ter druge dejavnike. Poučevanje tujega jezika naj bo predvsem **osmišljeno** in **kontekstualizirano**, posnema naj **avtentično rabo jezika** z jasnim komunikacijskim namenom.

Jezikovne dejavnosti naj temeljijo na ustvarjanju priložnosti za reševanje realnih problemov, sodelovanju in ustvarjalnem razmišljanju. Na takšen način učencem omogočamo tudi razvoj podjetnostne kompetence. Delo lahko poteka v skupinah, kjer si učenci razdelijo vloge in se učijo sodelovanja in komunikacije. Učenec je vključen v proces prepoznavanja problema, priprave nabora možnih rešitev problema, izbire najbolj optimalne rešitve na osnovi predhodno zastavljenih kriterijev, razvijanja možne rešitve. Učitelj naj spodbuja učence, da se učijo na podlagi izkušenj, reflektirajo svoje odločitve in evalvirajo rezultate. S takšnim pristopom bodo učenci razvijali ustvarjalnost, odgovornost, prilagodljivost in sposobnost prenosa idej v prakso.

Med različnimi pristopi velja izpostaviti CLIL (ang. *Content and Language Integrated Learning*), ki predpostavlja vsebinsko in jezikovno integriran pouk, pri katerem poučevanje tujega jezika povezujemo z vsebino drugih predmetov. Zaradi vse večje razdrobljenosti vsebin je povezovanje predmetov način, kako učence najučinkoviteje pripraviti na večplastnost življenja, ki od njih pričakuje sposobnost povezovanja idej in reševanja problemov. Tovrstno poučevanje sloni na analitičnem, sintetičnem in kritičnem mišljenju. Omogoča pristnejši učni proces, terja intenzivnejše in globlje povezave med disciplinami oz. šolskimi predmeti ter tako vzgaja razgledanega posameznika, sposobnega razumevanja različnih pogledov. Z njim učence spodbujamo k samostojnosti, prevzemanju odgovornosti za učenje in razvijanju samoregulacije. Na ta način jih opremi s spretnostmi za načrtovanje, spremljanje in nadzor nad lastnim učenjem. Z vnašanjem elementov medkulturnosti in raznojezičnosti pa razvijamo razumevanje in medsebojno spoštovanje različnih kultur, običajev in vrednot ter učence spodbujamo k razmišljanju o lastni kulturi in kulturnih razlikah.

Pri vsem tem je ključno ustrezno načrtovanje pouka, ki poleg izvedbe vključuje tudi sprotno spremljanje dosežkov in napredka kot tudi preverjanje in ocenjevanje znanja. Učitelj načrtuje tudi rabo ustreznih podpornih strategij, diferenciranih dejavnosti in gradiv, ki podpirajo doseganje jasno načrtovanih jezikovnih in drugih ciljev ter omogočajo ravnovesje med tekočnostjo, jezikovno pravilnostjo in ustreznostjo. Učitelj kot razmišljujoči praktik svoje delo ves čas evalvira in posledično po potrebi ustrezno spreminja, posodablja in izboljšuje.

Pri pouku, osredinjenem na učenca in učenje, učitelj učencem predstavi čim več različnih učnih strategij, s katerimi se bodo učenci samostojneje in učinkoviteje učili tuji jezik, in jih uporabljali pri materinščini in drugih šolskih predmetih kot tudi v izvenšolskih okoljih. Poznavanje in izbira učnih

strategij učencem pomaga razumeti učne cilje in načine njihovega doseganja, optimizira organizacijo in čas učenja.

Vključevanje učnih strategij naj bo načrtno integrirano v pouk. Učitelj naj učencem razloži njihovo vlogo, vendar mora razlaga strategij izhajati iz konkretnih nalog oz. konteksta. Strategije naj bodo raznolike in naj spodbujajo različne miselne procese. Če učitelj izbira in vključuje npr. jezikovne strategije, ki vzpodbujajo raznolike in zahtevnejše miselne procese, kot so parafraziranje, primerjanje, povzemanje, kleščanje, iskanje ključnih informacij, navajanje primerov, sodelovanje v interakciji ipd., in se ne osredotoča le na mehanske spominske strategije, se bo to odražalo na načinu učenja učenca.

Poleg neposrednih strategij (spominske, kognitivne, komunikacijske ali kompenzacijske) mora učitelj vključevati tudi posredne strategije (metakognitivne, čustvene, družabne), s katerimi se načrtuje in vrednoti učenje, uravnava čustva, motivacijo in odnos do učenja ter išče stike za večjo izpostavljenost in interakcijo v tujem jeziku. Ključni cilj razvijanja učnih strategij je učenčeva avtonomnost.

III. Dejavniki, ki vplivajo na učenje in dosežke pri tujem jeziku

Med najpomembnejše dejavnike, ki vplivajo na učenje in dosežke pri tujem jeziku, uvrščamo motivacijo za učenje tujega jezika. Ta je tesno povezana s stališči do tujega jezika. Ta so razmeroma trajna in pozitivno ali negativno vplivajo na učenčevo dožemanje jezika in učenja ter se v času šolanja lahko spreminjajo. Zato je smiselno, da učitelji poznajo dejavnike in razloge, ki vplivajo na oblikovanje učenčevih stališč, kot npr. vloga družine, vrstnikov, okolja, učiteljev, vrednot, medijev ipd. Poznajo pa tudi načine za spodbujanje pozitivnih stališč oz. preseganje negativnih, ki so povezani z doseganjem ciljev pouka.

Motivacija vključuje razloge za učenje tujega jezika in obsega vse, kar daje pobude za učenje, usmerja učenje in določa njegovo intenzivnost, trajanje in kakovost. Učence lahko poganja integrativna motivacija (tj. globoko osebno zanimanje za predmet učenja, poistovetenje s kulturo, iz katere jezik prihaja) ali instrumentalna motivacija, ki se nanaša na praktične razloge za učenje jezika, kot so pohvala, dobra ocena, uporabnost jezika izven šole in za nadaljnje izobraževanje in poklic. Če učitelj razume, kaj posameznega učenca motivira, lahko uporabi učinkovite strategije za spodbujanje motivacije za učenje tujega jezika (jasni učni cilji, dinamična struktura učne ure, raznolike dejavnosti, kontekstualiziran pouk, različni učni pristopi in dejavnosti, sodelovalno učenje, učenec kot aktivni udeleženec v učnem procesu in soustvarjalec pouka, zavedanje lastnega učenja, ipd.).

Na učenčevo motivacijo in stališča vplivajo:

- » učenčeva predstava o sebi kot kompetentnem uporabniku jezika,
- » izkušnje z učenjem jezika,
- » učni pristopi in metode,
- » družbeno okolje, v katerem se jeziki poučujejo, in družbena vloga (status) določenega jezika v tem okolju,



» starost in spol, raven obvladovanja jezika, jezikovna učljivost, osebnostne lastnosti, čas začetka učenja tujega jezika idr.

Učenci bodo bolj motivirani, če bo pouk tujega jezika osmišljen, jim bo v miselni izziv in bo od njih zahteval razmišljanje tudi na višjih taksonomskih ravneh. Tako učitelj kot učenec prispevata k pozitivnemu učnemu okolju in prav v tem obojestranskem prizadevanju nastaja motivacija.

Za učinkovito učenje in dosežke pri tujem jeziku je pomembno, da učitelj organizira pouk tako, da učencem omogoča prekinitve sedenja in kratko sprostitev telesa in misli. Učitelj lahko organizira delo v skupinah, kjer učenci ne sedijo ves čas (menjava mest v razredu, izvajanje aktivnosti stoje). Vključitev gibalno dejavnega učenja in občasnega izvajanja pouka zunaj učilnice izboljša duševno, telesno in socialno dobrobit učencev ter spodbuja razvoj zdravih življenjskih navad, ki jih bodo spremljale tudi izven šolskega okolja.

IV. Diferenciacija in individualizacija

Učenci vstopajo v jezikovno učilnico z različnim jezikovnim in kulturnim ozadjem, različnimi zmožnostmi, različnimi pristopi k učenju ter različnimi stališči in motivacijo za učenje tujega jezika. Nujno je torej poskrbeti za kakovosten proces izobraževanja učencev in dijakov z raznolikimi zmožnostmi in potrebami ob hkratnem zagotavljanju skrbi za vzpostavljanje ustrezne socialne klime. Če želimo, da učenci kar najbolj napredujejo, je treba učni proces ustrezno prilagajati.

Pojem učne diferenciacije se pogosto povezuje z učno individualizacijo. Z učno diferenciacijo je mišljena predvsem organizacija pouka, s katero učitelj prilagaja poučevanje potrebam in zmožnostim posameznih učencev, medtem ko je učna individualizacija v prvi vrsti didaktično načelo, ki predpostavlja upoštevanje značilnosti in zmožnosti učencev, da se lahko vsakemu omogoči optimalni razvoj na vseh področjih. V procesu individualizacije je smiselno najprej prepoznati raznolike značilnosti učencev, nato pa jim omogočiti, da sledijo osebnim zanimanjem in svojim močnim področjem.

Z izvajanjem načel diferenciranega poučevanja se učitelji lahko sistematično in dosledno odzivajo na razlike med učenci, a pri tem zasledujejo uresničevanje vsebin učnega načrta. Pri diferenciaciji je poučevanje osredotočeno na učenca, saj temelji na predpostavki, da vsi učenci ne doživljajo učenja enako. Poznati mora njihove prednosti in slabosti, učne strategije, učne stile, motivacijo za učenje jezika ipd.

Pouk diferenciramo in/ali individualiziramo s prilagajanjem:

- » vsebine: npr. branje besedil na različnih zahtevnostnih ali dodatno podprto v obliki vizualnih pripomočkov,
- » procesa: npr. samostojno delo, delo v parih, skupinsko delo ipd.,
- » izdelkov: npr. predstavitev znanja v ustni ali pisni obliki,
- » učnega okolja, za katerega je značilna pozitivna razredna klima, ki temelji na učinkoviti razredni komunikaciji v tujem jeziku in v katerem je vseskozi na voljo dostop do virov in drugih gradiv.



Učitelj pri načrtovanju upošteva vse dele učnega procesa in temu ustrezno prilagaja metode in oblike dela, ki predvidevajo aktivno vključevanje učencev. Bolj ko učitelji poznajo značilnosti učencev in razlik med njimi, bolje lahko prilagodijo pouk njihovim potrebam in zmožnostim.

V. Varno in spodbudno učno okolje

Učitelj in šola si prizadevata, da s kulturo nenasilja in sodelovanja ustvarjata spodbudno in varno učno okolje, ki dopušča sprejemanje izzivov, izražanje osebnega mnenja ter iskanje alternativnih rešitev, kar pomembno pripomore k vzgoji učenca kot kritičnega misleca. Če želimo, da učenci vstopajo v komunikacijo in se neobremenjeno in sproščeno izražajo v tujem jeziku, je nujno zagotoviti okolje, ki napake pojmuje kot sestavni del učenja jezika. Tesnoba in strah pri učenju in rabi tujega jezika namreč delujeta zaviralno, saj negativno vplivata na spomin, kognitivne in komunikacijske zmožnosti. Po drugi strani spodbudno učno okolje pozitivno vpliva na samozavest za rabo tujega jezika, željo po vključevanju v dejavnosti pri pouku tujega jezika, odnos med učencem in učiteljem, ki temelji na zaupanju, ter pozitivna stališča do jezikov in kultur. Prav zato je ključnega pomena učitelj, ki izkazuje navdušenje nad jezikom in spodbuja učence k rabi tujega jezika ter skrbi za spoštljivo povratno informacijo. Ne nazadnje je pomemben cilj pouka tujega jezika zagotavljanje varnega in spodbudnega učnega okolja, ki upošteva različne materinščine in kulturna ozadja učencev.

VII. Sporazumevalne vsebine

Vloga vsebin pri učenju tujega jezika je ključna, saj omogoča učenje v kontekstu in uporabo jezika kot orodja za doseganje sporazumevalnega namena. Učenci lahko tako tuji jezik uporabljajo avtentično in smiselno. Na ta način spoznavajo svet okoli sebe in ob tem razvijajo jezikovne spretnosti in stališča ter vrednote.

V pouk tujega jezika je smiselno vključevati čim bolj avtentična gradiva (npr. novice, članke, intervjuje, leposlovna dela ipd.) in multimodalne vire (npr. avdio in video posnetke). Da bi učenci lahko razumeli ta gradiva, je pomembno, da učitelj uporablja podporne strategije. Te so lahko verbalne (npr. vodená vprašanja ali parafraziranje), postopkovne (npr. določeno sosledje dejavnosti) in lahko vključujejo uporabo različnih pripomočkov (npr. miselni vzorci, slovarji, spletni viri).

Vsebine so lahko splošne ali predmetno specifične oziroma strokovne. Pomembno je, da odražajo aktualne in za učenca relevantne izzive in situacije. Vključujejo skupne cilje in oblikujejo stališča in vrednote, pomembne za razvoj posameznika.

Splošne sporazumevalne vsebine so npr.

- » osebna identiteta,
- » bivanje in vsakodnevno življenje,
- » potovanja in prosti čas,
- » medosebni odnosi in počutje,
- » skrb za zdravje in telesno nego,



- » nakupovanje, potrošništvo in trajnostni razvoj,
- » hrana in pijača,
- » izobraževanje in delo,
- » javni prostori in storitvene dejavnosti,
- » narava, okolje in okoljske spremembe,
- » znanost, digitalizacija, tehnologija in množični mediji,
- » države, kulture in jeziki (medkulturnost, slovenščina in Slovenija v odnosu do ciljnega jezika in dežele).

Splošne sporazumevalne vsebine učenci spoznavajo in nadgrajujejo po načelu spiralnosti. Poleg teh so pomembne tudi vsebine drugih predmetnih in strokovnih področij ter vsebine, ki se navezujejo na skupne cilje (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; podjetnost, digitalna kompetentnost, zdravje in dobrobit ter trajnosti razvoj). Takšen način poučevanja vodi do celostne obravnave vsebin, saj spodbuja tudi miselne procese višjih taksonomskih ravni, razvijanje pozitivnih stališč in sposobnost kritičnega mišljenja. Obravnava vsebine, kot je npr. varovanje okolja, spodbuja učence k razmišljanju o etičnih načelih (pravičnosti, enakopravnosti in sočutja) in izražanju stališč v tujem jeziku, kar vodi v poglobljeno razumevanje jezika in celosten razvoj jezikovnih zmožnosti.

VIII. Vključevanje skupnih ciljev

Pri pouku tujega jezika razvijamo in uresničujemo tudi skupne cilje, ki izhajajo iz petih področij, in sicer: 1) jezik, državljanstvo, kultura in umetnost, 2) trajnostni razvoj, 3) zdravje in dobrobit, 4) digitalna kompetentnost, 5) podjetnost. Omenjena področja skupnih ciljev so razdeljena na podpodročja in posamezne kompetence.

Pri poučevanju tujega jezika posamezno področje skupnih ciljev ni vezano zgolj na eno temo, saj se dejavnosti pri posameznih temah med seboj prepletajo. Učitelj naj izhaja iz obravnavanih vsebin, ki so omenjene v *Temeljnih vodilih predmeta*, in vključuje tista področja skupnih ciljev, ki se mu glede na vsebinsko področje zdijo najprimernejša in najbolj smiselna. Skupni cilji naj bodo smotno vpleteni v cilje tem in/ali didaktične strategije, tako da njihovo vključevanje ne pomeni dodatne obremenitve.

SC (1.1.5.1) SC (2.1.2.1) SC (3.1.4.1) SC (3.1.5.1) SC (3.2.4.2) SC (5.3.4.1)

Viri (za specialna DP za tuje jezike):

Blatnik, K., Bratož, N., & Bratož, S. (2022). Pomen stališč učencev do angleščine za pouk v heterogenih razredih. *Revija za elementarno izobraževanje*, 15(3), 317–337.
<http://www.dlib.si/URN:NBN:SI:DOC-HLN5T31H>

Costley, K. C. (2015). Research supporting integrated curriculum: Evidence for using this method of instruction in public school classrooms. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/k6pq2h9>

Cross, R. (2012). Creative in finding creativity in the curriculum: The CLIL second language classroom. *The Australian Educational Researcher*, 39(4), 431–445.

Drake, S. M., in Reid, J. L. (2018). Integrated curriculum for the twenty-first century. In *International handbook of holistic education* (pp. 118–128). Routledge.

Gardner, R. C. (2007). Motivation and second language acquisition. *Porta linguarum*, 9–20.

Harmer, J. (2007). *The practice of English language teaching*. Pearson Longman.

Jensen, E. (2005). *Teaching with brain in mind*. Alexandria: ASCD.

Kako do spodbudnega in varnega učnega okolja? Odgovori na vprašanja in dileme iz prakse (bistveni poudarki iz priročnika Vključujoča šola), Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/36f8wgp>

Kokotsaki, D., Menzies, V., in Wiggins, A. (2016). Project-based learning: A review of the literature. *Improving schools*, 19(3), 267–277.

Marentič Požarnik, B. (2000). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.

Oxford, R. L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. Newbury House.

Pavlič Škerjanc, K. (2010). Smisel in sistem kurikularnih povezav. V T. Rupnik Vec (ur.), *Medpredmetne in kurikularne povezave, Priročnik za učitelje* (str. 8–27). Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Richards, J. C., in Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.

Rubin, J. (1987). Learner strategies: Theoretical assumptions, research, history, and typology. V A. Wenden & J. Rubin (ur.), *Learner strategies in language learning* (str. 15–30). Englewood Cliffs, Prentice-Hall.

Rutar Ilc, Z. (2019). Preventivna vloga pozitivnih psihosocialnih odnosov v šoli. *Šolsko polje*, 30(3/4), 143–167. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/gchx21a>

Rutar Ilc, Z. (ur.) (2012) *Ugotavljanje kompleksnih dosežkov: preverjanje in ocenjevanje v medpredmetnih in kurikularnih povezavah, Priročnik za učitelje* (1. izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/r1uqo46>

Rutar Ilc, Z. (2005). Učnocijni in procesni pristop – izhodišče za didaktično prenovu gimnazij. V T. Rupnik Vec (ur.), *Spodbujanje aktivne vloge učenca v razredu* (str. 8–27). Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Svet Evrope. (2011). *Skupni evropski jezikovni okvir za učenje, poučevanje, ocenjevanje*. Ministrstvo za šolstvo in šport.



Strmčnik, F. (1993). *Učna diferenciacija in individualizacija v naši osnovni šoli*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Tomlinson, C. A. (2017). *How to differentiate instruction in academically diverse classrooms* (3. izd.). Alexandria: ASCD.



TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA



SPREJEMANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec sprejema in procesira govorno besedilo v živo ali iz posnetkov. Kot poslušalec oziroma gledalec sprejema in procesira zvočno/avdiovizualno gradivo: posluša podkaste, gleda televizijo, video ali film in uporablja multimedijška gradiva s podnapisi ali sinhronizacijo. Pri tem smiselno uporablja strategije sklepanja (npr. iz sobesedila, prepoznavanja tona glasu govorcev ipd.), ki mu pomagajo pri razumevanju slišanih in/ali videnih vsebin.

Pri bralnem razumevanju poteka sprejemanje in procesiranje pisnega ali znakovnega besedila. Učenec glede na raven svojega znanja prepozna črke in znake ter vrste besedil. Besedila razume in jih interpretira. Pri tem mu pomagajo spomin in spretnosti, kot so: dekodiranje (razumevanje, dojetje pomena, vsebine), sklepanje, hitri prelet besedila, iskanje povezav med posameznimi deli besedila ipd.

V procesu sprejemanja zapisanega besedila učenec razvija jezikovne, sociolingvistične in pragmatične sporazumevalne zmožnosti.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Sprejemanje je razdeljeno na dve glavni skupini ciljev: razumevanje ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva ter bralno razumevanje. Omenjeni skupini ciljev sta dodatno razdeljeni na (pod)cilje.

Razumevanje ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva

Razumevanje ustnega izražanja je jezikovna dejavnost, ki vključuje hkratno slušno sprejemanje in razumevanje tujejezičnega govora (аудирование).

Pri razumevanju ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva mora biti učitelj pozoren tudi na težave, ki jih lahko povzročajo pogoji sporazumevanja, jezikovne posebnosti govorca ali sporočila in nerazumevanje pomena sporočila. Smiselno je, da učitelj učencu predstavi rabo strategij, ki mu pomagajo prepoznati in pravilno razumeti glavne vsebinske poudarke in zapolniti vrzeli v razumevanju (večkrat ponovljene besede, besede, ki so podobne v drugih jezikih, uporaba podnapisov, števil, lastnih imen ipd.) ter strategije sklepanja o sogovorčevem stališču, razpoloženju (kretnje, mimika, intonacija).

Avdiovizualno gradivo, ki ga izbere učitelj, naj ustreza jezikovni ravni, obsegu znanja, življenjskim izkušnjam ter zanimanju učenca. Učne situacije naj bodo čim bolj podobne realnim življenjskim situacijam.



Splošno bralno razumevanje in branje besedil različnih funkcijskih in socialnih zvrsti za različne namene

Branje je receptivna jezikovna dejavnost, pri kateri učenec sprejema in razume zapisano besedilo. Ta v procesu branja procesira in preoblikuje informacije. Branje je pri učenju tujega jezika pomembno tudi zato, ker se z njegovo pomočjo učenec seznani s kulturo in državo, v kateri se tuji jezik govori. Branje je tesno povezano z drugimi jezikovnimi dejavnostmi (širjenjem besednega zaklada, spoznavanjem različnih skladenjskih struktur, učinkovitejšim pomnjenjem).

Na začetni ravni učenja ruskega jezika je pomembno razviti in avtomatizirati osnovno bralno tehniko (cirilica, odnos med zapisom in izgovorom). Učitelj predstavi učencu rabo strategij za preverjanje bralnega razumevanja, iskanje podatkov in glavnih misli v besedilu in tudi strategij za delo s slovarjem in/ali drugimi referenčnimi viri.

Besedila, ki jih izbere učitelj, naj bodo prilagojena jezikovnemu znanju učencev in njihovim interesom. Ustrezno izbrana besedila lahko pouk ruščine smiselno povezujejo z drugimi medpredmetnimi področji.

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

CILJI

Učenec:

O: razume ustno izražanje, ki se odvija v živo (pogovor v neposrednem stiku, gledališke predstave, prireditve, vódeni ogledi, srečanja idr.). S sprejemanjem različnih oblik ustnega izražanja oblikuje odnos do procesov ustvarjanja in umetnosti. Ker govorca praviloma vidi, si pri razumevanju sporočila pomaga tudi z vidnimi signali (kretnje, obrazna mimika, drža telesa itd.); **(Splošno razumevanje ustnega izražanja)**.

SC (1.3.1.1 | 3.3.4.2 | 3.3.2.1)

O: razume gradivo, predvajano po avdiovizualnih medijih, ter zvočne posnetke brez slike (odlomki TV oddaj, filmov ali risank, objave, obvestila, vremenske napovedi, radijske novice, pripovedovane ali dramatizirane zgodbe in druga sporočila). Pri razumevanju avdiovizualnega gradiva lahko morebitne vrzeli v nerazumevanju zvočnega zapisa zapolni slikovna informacija. Učenec lahko dodatne vsebine in informacije poišče v digitalnih okoljih. Učenec prepoznava bistvo in podrobnosti, razpoloženje govorca in sledi dogajanju. **(Razumevanje avdiovizualnega gradiva)**

SC (4.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Splošno razumevanje ustnega izražanja

Standard pred A1: Pri zelo počasnem, jasnem in razločnem govoru z dolgimi premori učenec razume posamezne pogosto rabljene besede, ki se nanašajo nanj in njegovo neposredno življenjsko okolje (npr. najosnovnejše podatke o sebi, družini, predmetih, ki ga obdajajo itd.). Razume preprosta ustna navodila in napotke, če so posredovani razločno in zelo počasi.

MS: Učenec razume posamezne pogosto rabljene besede, ki se nanašajo nanj in na njegovo neposredno življenjsko okolje. Razume preprosta ustna navodila in napotke, če so posredovani razločno in zelo počasi.

Standard A1: Učenec razume počasno, razločno ustno izražanje, ki mu omogoča prepoznati pomen posameznih pogosto rabljenih besed in besednih zvez, če se nanašajo nanj in na njegovo neposredno življenjsko okolje (npr. osnovni osebni in družinski podatki, dom, hrana, počitnice, prosti čas itd.). Razume preprosta ustna navodila in sledi kratkim preprostim napotkom, če so posredovani razločno in počasi.

MS: Učenec razume posamezne pogosto rabljene besede in najosnovnejše besedne zveze, ki se nanašajo nanj, na njegovo družino in neposredno življenjsko okolje. Razume preprosta ustna navodila in napotke, če so posredovani razločno in počasi.

Standard A2.1: Učenec razume razločno ustno izražanje ter prepozna osnovne informacije, če se nanašajo na vsakdanje življenje in neposredno življenjsko okolje (npr. osebni podatki, družina, šola, nakupovanje, šport, igre, hobiji itd.). Razume glavno misel kratkih, jasno oblikovanih sporočil in obvestil.

MS: Učenec razume posamezne pogosto rabljene besede in osnovne besedne zveze, ki se nanašajo nanj, na njegovo družino in neposredno življenjsko okolje. Razume glavno misel kratkih, jasno oblikovanih sporočil in obvestil.

Razumevanje avdiovizualnega gradiva

Standard pred A1: Iz kratkih, preprostih posnetkov o znanih, vsakdanjih vsebinah učenec razbere konkretne informacije, če so posredovane zelo počasi in jasno. V posnetem zvočnem ali avdiovizualnem gradivu (kratki dialogi, pesmi, risanke, krajši igrani filmi itd.), ki se nanaša na vsakdanje, obravnavane vsebine, lahko sledi dogajanju.

MS: Iz kratkih, preprostih posnetkov, ki vsebujejo znane, že utrjene besede in jezikovne strukture, učenec razbere konkretne informacije, če so posredovane zelo počasi in jasno.

Standard A1: Iz kratkih posnetkov o znanih, vsakdanjih vsebinah učenec razbere konkretne informacije, če so posredovane počasi in jasno. Iz slikovnih informacij in sobesedila prepozna besede, kretnje in fraze, bistvo v povzetkih novic in izdelke v oglasih. V posnetem zvočnem ali avdiovizualnem gradivu, ki se nanaša na znane vsebine, lahko sledi dogajanju.

MS: Iz kratkih posnetkov o znanih, vsakdanjih vsebinah učenec razbere konkretne informacije, če so posredovane počasi in jasno. Če se posneto zvočno ali avdiovizualno gradivo nanaša na znane, vsakdanje vsebine, lahko sledi dogajanju.

Standard A2.1: Učenec razume bistvo novic in posnetkov s poznanimi, vsakdanjimi vsebinami (npr. zgodbe, pripovedi, kratki oglasi, vremenska napoved, športni dogodki, intervjuji ipd.), ki ga zanimajo in so posredovane jasno in razumljivo.

MS: Prepozna bistvo sporočila in sledi dogajanju v posnetem zvočnem ali avdiovizualnem gradivu, ki se nanaša na vsakdanje vsebine.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Vaje za slušno razumevanje so namenjene predvsem razvijanju učenčeve sposobnosti, da razume naravni ruski govor v neposrednem stiku z govorcem oz. v situacijah, kot so: poslušanje dialogov, pesmi, oddaj, ogled risanih in krajših igranih filmov.

Razvijanje slušnih navad omogočajo pogoste in raznolike vaje. Učenci se morajo navaditi na različne glasove, različno hiter govor in različno vsebino v oblikah sporočanja: v dialogu, monologu, poročilu, igri, pesmi. Pri izbiri besedil je pomembno, da so avtentična in da motivacijsko ustrezajo učenčevi stopnji.

Na začetni stopnji naj bodo ustna sporočila, ki jih predvajamo, krajša, vsebovati pa morajo že znane oz. utrjene jezikovne strukture in besedišče. Za poslušanje besedila učenca motiviramo z različnimi uvajalnimi vajami: pogovor lahko navežemo na vsebino sporočila, ki ga bodo poslušali, in tako ponovimo težje izraze in fraze. Pomagamo si lahko tudi s slikovnim gradivom, učencem pa predlagamo, da predvajano zgodbo obnovijo. Pri težjih besedilih ključne besede in fraze napišemo na tablo.

Poslušanje besedil na začetni stopnji večkrat ponovimo, poslušanju pa vedno sledi krajši test za preverjanje razumevanja oz. več različnih nalog (kratki odgovori na vprašanja, iskanje pravih rešitev, krajša ustna obnova itd.). Koristne so tudi vaje, ki jih učenci delajo med poslušanjem besedila, npr. izpisovanje podatkov, izpolnjevanje tabel itd.

Poslušanje besedila lahko spremljajo tudi gibalne dejavnosti (npr. izvajanje telovadnih vaj po navodilih), s katerimi razvijamo pri učencih pozitiven odnos do gibanja.

 (3.2.1.2)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec pokaže razumevanje ustnega izražanja z ustreznim odzivom (npr. ustno, pisno ali neverbalno, lahko tudi v slovenščini). Preverjamo ga z različnimi tipi nalog:

» naloge izbirnega tipa (izbiranje med več možnostmi),

- » naloge povezovanje (povezovanje besedila in vizualnega gradiva, naslova z besedilom ipd.),
- » naloge alternativnega tipa (pravilno/nepravilno),
- » naloge dopolnjevanja (izpolnjevanje praznih mest, vstavljanje povedi ipd.),
- » naloge s kratkimi odgovori,
- » kratki povzetki besedil,
- » iskanje glavnih idej in ključnih besed,
- » naloge razvrščanja v pravilni vrstni red,
- » pogovor s postavljanjem vprašanj in izmenjavo mnenj.

OPISNI KRITERIJI

Pri preverjanju razumevanja ustnega izražanja je poudarjeno razumevanje bistva besedila in glavne ideje, zmožnost izluščiti določene informacije in slediti dogajanju ter razvijanje strategije poslušanja.

Govorjena besedila so kratki zvočni/videoposnetki v preprostem jeziku z osnovnimi slovničnimi strukturami in besediščem ter konkretno vsebino.



BRALNO RAZUMEVANJE

CILJI

Učenec:

●: spoznava, prepoznavna in razume različne vrste pisnih in znakovnih besedil ter njihov namen. **(Splošno bralno razumevanje)**

●: se pri jezikovnem pouku ukvarja z različnimi bralnimi tehnikami (branje z razumevanjem, branje kot razvedrilo, branje za iskanje podatkov, branje za orientacijo ipd.), z različnimi vrstami besedil (npr. voščilnice, pisma, elektronska sporočila, kratke novice, leposlovna besedila) in razvija sposobnosti različnih vrst branja (glasno/tiho branje, skupinsko branje, izmenično branje, branje po vlogah, selektivno branje) za različne namene ter zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah: referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd. **(Branje besedil različnih funkcijskih in socialnih zvrsti za različne namene)**

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Splošno bralno razumevanje

Standard pred A1: Učenec prepozna znane besede in imena ob slikah (npr. v jedilnem listu, slikanici, slikovnem slovarju ipd.) ter osnovne besedne zveze in krajše stavke v zelo kratkih besedilih.

MS: Učenec razvija bralno kompetenco v cirilici in prepozna znane besede in besedne zveze v kratkih napisih, navodilih, opozorilih in kratkih stavkih s pogostimi vsakdanji izrazi.

Standard A1: Učenec prebere in razume kratka, preprosta in konkretna besedila z najpogostejšim besediščem o znanih vsebinah, v katerih prevladujejo pogosti vsakdanji izrazi. Razume globalno sporočilo besedila.

MS: Učenec prepoznavna in razume znane besede in fraze v kratkih besedilih z najpogostejšim besediščem o znanih vsebinah, v katerih prevladujejo vsakdanji izrazi. Učenec razlikuje med zapisom in izgovorom posameznih glasov in besed.

Standard A2.1: Učenec prebere in razume preprosta in konkretna besedila z najpogostejšim besediščem o znanih vsebinah, v katerih prevladujejo pogosti vsakdanji izrazi in mednarodne besede. Razume globalno sporočilo besedila.

MS: Učenec prepoznavna in razume znane besede in fraze v preprostih besedilih z najpogostejšim besediščem o znanih vsebinah, v katerih prevladujejo vsakdanji in mednarodni izrazi. Učenec razume globalno sporočilo besedila.

Branje besedil različnih funkcijskih in socialnih zvrsti za različne namene

Standard pred A1: Učenec razume preproste vsakdanje znake (npr. jedilnica, učilnica ...) in najpreprostejše informativno gradivo ter iz pisem, e-sporočil, plakatov, obvestil ipd. izlušči podatke o dnevu, času, kraju ali ceni. Razume zelo kratka in preprosta navodila v znanih, vsakdanjih situacijah.

MS: Učenec razume zelo kratka in preprosta navodila v znanih, vsakdanjih kontekstih. V preprostih kratkih besedilih poišče podatke o dnevu, času, kraju ali ceni.

Standard A1: Učenec prepozna in razume znane besede/kretnje ter zelo osnovne fraze v preprostih kratkih besedilih o različnih področjih, povezanih z vsakdanjim življenjem. Razume napise, napotke in informacije v trgovinah, hotelih, oglasih, letakih ipd. ter poišče pomembne podatke. Lahko sledi kratkim, preprostim napotkom. Pozna različne bralne strategije.

MS: Učenec razume in poišče pomembne podatke v kratkih preprostih besedilih različnih zvrsti. Če učenec bere glasno, pravilno izgovarja ruske glasove.

Standard A2.1: Učenec v preprostih besedilih različnih zvrsti in z različno tematiko razume osnovne besede in besedne zveze, prepoznava vrsto besedila in okvirno vsebino ter najde specifične podatke. Lahko sledi preprostim napotkom. Pozna različne bralne strategije.

MS: Učenec v preprostih besedilih različnih zvrsti z različno vsebino razume osnovne besede in besedne zveze, prepoznava vrsto besedila in okvirno vsebino ter najde specifične podatke.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Pri bralnem razumevanju učenec spoznava, bere in razume besedila različnih zvrsti. Nabor besedil naj bo raznolik skladno z učenčevo razvojno stopnjo in njegovim zanimanjem. Učitelj uporablja besedila, prilagojena začetni ravni učenja.

Razvoj bralne kompetence v cirilici poteka ob učiteljevi pomoči ves čas učenja ruščine, novo besedišče in zahtevnost besedil učitelj uvaja postopoma. Pisna besedila so kratka, pisana v preprostem jeziku z osnovnimi slovničnimi strukturami in besediščem.

Učenec redno bere in razume raznolika bralna gradiva, napisana v preprostem jeziku. Pri tem razvija in uporablja bralne strategije ter si pomaga z različnimi viri.

 (1.1.4.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec bralno razumevanje besedil izrazi z govornim ali pisnim odzivom (na začetku lahko tudi v slovenščini, sicer v ruščini).

Bralno razumevanje učitelj lahko preverja z odgovori na vprašanja in različnimi tipi nalog:



- » naloge izbirnega tipa (izbiranje med več možnostmi),
- » naloge povezovanja (povezovanje besedila in vizualnega gradiva, naslova z besedilom ipd.),
- » naloge alternativnega tipa (pravilno/nepravilno),
- » naloge dopolnjevanja (izpolnjevanje praznih mest, vstavljanje povedi ...),
- » naloge s kratkimi odgovori,
- » kratki povzetki besedil,
- » iskanje glavnih idej in ključnih besed,
- » naloge razvrščanja v pravilni vrstni red,
- » pogovor s postavljanjem vprašanj in izmenjavo mnenj,
- » prepoznavanje strukture besedila (uvod, jedro, zaključek).

OPISNI KRITERIJI

Pri preverjanju bralnega razumevanja je poudarjeno razumevanje globalnega sporočila besedila. Učenec v besedilu poišče ključne podatke in informacije in pri tem uporablja različne bralne tehnike oz. strategije.

Učenec pozna glavne razlike med slovenskim in ruskim glasovnim in naglasnim sistemom (mehki in trdi soglasniki, redukcija nenaglašanih samoglasnikov, asimilacija po zvenečnosti in nezvenečnosti, stavčna intonacija).





TVORJENJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Tvorjenje vključuje ustno, znakovno in pisno izražanje. Učenec s pridobljenim znanjem in izkušnjami ustvarja govorne in pisne izdelke. Pri tvorjenju uporablja strategije, kot so načrtovanje, nadomeščanje, (samo)nadzorovanje in (samo)popravljanje ter razvija jezikovne, sociolingvistične in pragmatične zmožnosti.

Svojo govorno zmožnost razvija z glasnim branjem, opisovanjem, razlaganjem, pripovedovanjem, igranjem vlog, spontanim govorjenjem, petjem in izražanjem mnenj, pisno zmožnost pa s tvorjenjem različnih besedilnih vrst. Učenčeva govorna in pisna zmožnost se razvijata stopenjsko, od povezovanja posameznih besed v povedi in od preprostih do zahtevnejših besedil.

Ob koncu osnovnošolskega izobraževanja učenec obvlada večino govornih in pisnih sporočanjских položajev, če je vsebina znana in vezana na njegovo interesno področje. Njegovo pisno in ustno izražanje je kljub slovničnim in leksikalnim napakam razumljivo in sporočilno ustrezno.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Učenec uporablja osnovne fraze in s preprostim besediščem izraža svoja čustva, misli, potrebe in želje.

 (3.1.1.1)

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Tvorjenje je razdeljeno na dve glavni skupini ciljev: ustno in pisno izražanje. Razvijanje pisnega in ustnega izražanja poteka usklajeno, saj sta spretnosti tesno povezani. Učitelj ju lahko učinkovito spodbuja z uporabo različnih pristopov, prilagojenih starosti, sposobnostim in zanimanjem učencev. Obenem lahko z obravnavanjem aktualnih družbenih tematik (npr. varovanje okolja, zdrav življenjski slog, izboljšanje šolskega okolja itd.) ustvarja priložnosti za razvoj življenjskih kompetenc učencev, ki presegajo zgolj jezikovno znanje.

Ustno izražanje

Za razvijanje govorne spretnosti učencev je priporočljivo, da učitelj že na začetni stopnji učenja ruščine govori čim več rusko in spodbuja k čim pogostejši rabi ruščine tudi svoje učence.



Uporablja preprost jezik. Zavedati se mora, da predstavlja model pravilne izgovarjave in intonacije, ki ga učenci posnemajo.

Pomembno je, da daje učitelj učencem jasna navodila in zglede ter jih seznani z različnimi tehnikami, ki jim pomagajo razumljivo izraziti svoje misli in premostiti jezikovne težave (npr. uporaba sopomenk, kretenj, opis neznanih besed z znanimi itd.).

Vzdušje v razredu mora biti spodbudno in brez strahu pred napakami, ki naj bodo obravnavane kot sestavni del učnega procesa. Učitelj popravlja napake učencev, tako da jih ne prekinja, ampak se vključi v situacijo in pravilno izgovori napačno besedo. Učiteljevo popravljanje postopno privede do učenčevega samopopravljanja in samonadzora. Učenec naj z ustnim izražanjem čim pogosteje rešuje realne probleme (npr. izpolnjevanje obrazcev v hotelu ali zamenjava hotelske sobe, nakup določenega izdelka), saj se na ta način povečujeta njegova samozavest in motivacija ter razvijata samozaupanje in spoštovanje.

SC (5.2.2.1) SC (3.1.2.2)

Pisno izražanje

Tako kot ustna se tudi pisna spretnost razvija postopno. Na začetni stopnji učenja ruščine so vaje za razvijanje pisne spretnosti preproste (npr. prepisovanje besed, kratkih stavkov, nareki, odgovori na zastavljena vprašanja ipd.), kasneje pa se njihova zahtevnost povečuje. Vaje postajajo kompleksnejše in ustvarjalnejše (npr. pisanje preprostih sporočil, pisem, blogov, opisov, zgodb itd.).

Priporočljivo je, da učitelj kljub naporom, ki so potrebni, da učenci osvojijo cirilsko pisavo, spodbuja pisanje že na začetku učenja ruščine. Ko učenec osvoji rusko pisavo, lahko zapisuje besedila tudi v digitalni obliki in pri tem uporablja preproste programe za obdelavo besedil.

SC (4.3.1.1)

Vsak učenec ima svoj ritem učenja in različne jezikovne sposobnosti, zato učitelj naloge diferencira, tako da omogoči reševanje lažjih nalog tistim, ki imajo težave, zahtevnejše izzive pa postavlja pred naprednejše učence. S tem vpliva na večjo motivacijo in uspešnost učenja, z reševanjem izzivov pa učenec pridobiva izkušnje in išče nove rešitve.

SC (5.3.5.1)

V zgodnjih fazah pisanja učitelj ne poudarja zgolj slovničnih napak, ampak predvsem vsebino napisanega besedila. Pomembno je, da so povratne informacije pozitivne in spodbudne. Namesto da bi učenci prejeli popravljeno besedilo, jih lahko učitelj povabi, da sami aktivno sodelujejo v procesu izboljšave. Učitelj na primer označi del, ki ni povsem pravilen, učenec pa ga poskusi sam popraviti ali izboljšati.

Z učiteljevo pomočjo si učenec pri pouku smiselno zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje pri dejavnostih tvorjenja. Učitelj opredeli prednostne naloge in pripravi načrt, ki upošteva jezikovno znanje učenca, postopnost usvajanja snovi in dvigovanja ravni zahtevnosti.

SC (5.3.2.1)

USTNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

O: ustno opiše ali predstavi izbrane vsebine, ki so povezane z njegovimi izkušnjami, življenjem in realnimi problemi, ki jih skuša rešiti. Pri načrtovanju in reševanju problemov, povezanih z varovanjem okolja in živih bitij, uporablja različna medpredmetna znanja ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve. Opiše ali predstavi sebe, druge ljudi, kraje, predmete, svoja vsakodnevna opravila, hobije in interese, pri čemer suvereno uporablja preproste besede ter kratke preproste fraze in stavke. **(Splošno ustno izražanje)**

SC (5.2.2.1 | 2.3.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Splošno ustno izražanje

Standard pred A1: Učenec uporablja preproste besedne zveze in povedi, s katerimi predstavi sebe, prijatelje in družinske člane ter opiše, kje živi (mesto, vas, država). Učenec poimenuje vsakdanje predmete in vpraša, kaj je to.

MS: Na preprost način predstavi sebe in svojo družino ter pove, kje živi. Učenec poimenuje vsakdanje predmete in vpraša, kaj je to.

Standard A1: Učenec uporablja preproste besedne zveze in povedi, s katerimi predstavi sebe in druge ljudi, ki jih pozna, opiše svojo družino, dom, vsakodnevne aktivnosti, preživljanje počitnic in prostega časa. Ko kaj potrebuje, to izrazi s preprostimi besedami.

MS: Učenec uporablja preproste besedne zveze in povedi, s katerimi predstavi sebe in druge ljudi, ki jih pozna, opiše svojo družino in dom ter svoje vsakodnevne aktivnosti. Učenec pravilno izgovarja ruske glasove. Svoje potrebe izrazi s preprostimi besedami.

Standard A2.1: Učenec opiše ali predstavi izbrane vsebine in pri tem uporablja kratke nize preprostih fraz in stavkov, ki jih poveže v enostavno zaporedje. Izrazi svoje želje, pove, kaj obvlada in česa ne (npr. šport, igre, šolski predmeti ipd.), kaj mu je všeč in kaj ne ali kako se počuti in pri tem uporablja tudi govorico telesa. Učenec posreduje preproste napotke (npr. kako priti od kraja A do kraja B).

MS: Učenec tvori preproste fraze in nezapletene stavke, ki jih včasih poveže v enostavno zaporedje. Z osnovnimi besedami izrazi svoje želje in pove, kaj/česa (ne)obvlada in kaj mu je/ni všeč (šport, igre, šolski predmeti, hrana itd).

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učenec med poukom spozna različne tvorbnne strategije, s katerimi se miselno pripravlja na govorjenje. Pri načrtovanju učenec razmišlja o tem, kaj bo rekel in kako bo to oblikoval. V spomin priključuje in uporabi ustrezne fraze. Učenca spodbujamo, da pri načrtovanju ustnega sporočanja samostojno uporablja tudi slovar in druge vire.

Če ne najde ustreznega izraza, si učenec pomaga z nadomeščanjem (kompenziranjem), gestikulacijo, preprostimi besedami, opisnim izražanjem, preklapljanjem med jeziki in namerno uporabo »napačne« besede. Učenec se (samo)nadzoruje in (samo)popravlja. Ko spontano ugotovi, da se je zmotil ali naletel na težavo, sam popravi svoje napake ter preverja pravilnost in ustreznost povedanega.

Uporabo strategij načrtovanja, samonadzorovanja in samopopravljanja upoštevamo tudi pri vrednotenju znanja.

Pri pouku ruščine je pomembno sistematično razvijati učenčeve govorne spretnosti, s katerimi se bo lahko spontano in pravilno izražal v konkretni govorni situaciji.

Na začetni stopnji so vaje za razvijanje ustnega izražanja preproste (npr. glasno ponavljanje za učiteljem, reproduciranje na pamet naučenih besed, enostavnih pesmic, zamenjevalne vaje na osnovi urjenja dialogov ali jezikovnih vzorcev, ozvočenje risank itd.), kasneje pa kompleksnejše in ustvarjalnejše (npr. opis dogodka, pripovedovanje, izražanje mnenja, krajši govorni nastop itd.). Učitelj lahko vodi uro, tako da učencem zastavlja vprašanja o vsakdanjih vsebinah, na primer o hobijih, šoli, prijateljih. Na ta način se učenci učijo odgovarjati in sodelovati v dialogu.

K sproščenemu in spontanemu ustnemu izražanju učencev pripomorejo različne družabne igre, reševanje nalog v paru ali skupini, igranje vlog v simulirani vsakdanji situaciji (npr. obisk trgovine). Skupinske oblike dela učence razbremenijo treme in večajo njihovo samozavest.

Učitelj lahko uporablja različne aplikacije za učenje jezika, kot so kvizi, interaktivne igre in druge digitalne vsebine, ki spodbujajo jezikovno rabo.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenci lahko znanje in spretnosti ustnega izražanja izkazujejo na različne načine: s kratko predstavitvijo, govornim nastopom, lastnim video ali avdio posnetkom, opisovanjem slikovnih iztočnic itd. Vsebina mora biti znana in povezana z učenčevim vsakdanjim življenjem.

Vrednotenje znanja in spremljanje učenčevega napredka morata biti sprotna. Poudarjeno naj bo sprotno preverjanje, ki bo učencu omogočalo samorefleksijo. Učitelj nudi učencu povratno



informacijo o obsegu in ustrezni rabi besedišča, jezikovni pravilnosti, tekočnosti, koherentnosti in izgovarjavi.

OPISNI KRITERIJI

Pri ocenjevanju ustnih izdelkov so učitelju v pomoč naslednji kriteriji:

- » **obseg in ustreznost besedišča:** učenec uporablja preproste stavčne strukture z naučenimi izrazi, skupinami besed, kretnjami in ustaljenimi vzorci, da se sporazume v preprostih vsakodnevnih situacijah;
- » **jezikovna pravilnost:** nekatere preproste strukture uporablja pravilno, vendar še dela napake;
- » **tekočnost:** razumljivo se izraža z zelo kratkimi izjavami, v katerih so očitni premori, napake in preoblikovanje izraženega;
- » **koherentnost:** vsebinsko ustrezno poveže skupine besed s preprostimi vezniki npr. in, ampak, ker;
- » **fonologija:** izgovarjava je na splošno dovolj jasna, da je razumljiva. Močan je vpliv drugega jezika/ jezikov, ki jih govori. Izgovarjava znanih besed je jasna.

Učenec prepozna glavne razlike med slovenskim in ruskim glasovnim in naglasnim sistemom (mehki in trdi soglasniki, redukcija nenaglašanih samoglasnikov, asimilacija po zvenečnosti in nezvenečnosti, stavčna intonacija).

PISNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

O: posreduje osnovne osebne informacije (npr. ime, naslov, državljanstvo). Pri tem si lahko pomaga tudi z uporabo slovarja. S preprostimi besedami, osnovnimi izrazi posreduje informacije o zanj relevantnih zadevah (hobiji, družina, kaj mu je všeč in kaj ne ipd.). Tvori preproste posamične fraze in stavke, ki jih postopoma povezuje v daljša, koherentna besedila različnih besedilnih vrst. **(Splošno pisno izražanje)**

SC (1.1.1.1)

O: posreduje vsakdanje informacije, opisuje svoja interesna področja ali doživetja, oblikuje dnevniške zapise, bloge, pisma ali preproste pesmi. Pridobljeno znanje aktivno uporabi za ustvarjalno pisanje in vključuje domišljijско izražanje v različnih vrstah besedil. **(Ustvarjalno pisanje)**

SC (5.3.5.3 | 3.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Splošno pisno izražanje:

Standard pred A1: Učenec se predstavi. S preprostimi besedami in osnovnimi izrazi opiše sebe, svojo družino, prijatelje. Posreduje pomembne informacije, kot so ime, priimek, narodnost, jezik, poklic, starost ipd. Učenec poimenuje dneve, mesece in letne čase.

MS: Učenec posreduje osnovne osebne informacije. Pri pisanju si pomaga z vnaprej pripravljenimi stavki. Učenec poimenuje dneve, mesece in letne čase.

Standard A1: Učenec z osnovnimi izrazi, frazami in stavki posreduje informacije o zanj relevantnih zadevah (kaj mu je všeč in kaj ne, prosti čas, hobiji, potek dneva, opis hiše, hrana). V povedih izrazi vzrok in posledico.

MS: Učenec s preprostimi stavki opiše osebo, predmet ipd. in posreduje o njej/njem pomembne informacije. V povedi izrazi vzrok in posledico.

Standard A2.1: Učenec tvori preproste stavke, ki jih povezuje z različnimi vezniki (npr. in, ker, ampak, zato, če) o znanih vsebinah (družina in prijatelji, opis zunanosti človeka, obleka in obutev, hrana, šport, človeško telo itd.).

MS: Učenec tvori preproste stavke o znanih vsebinah. Stavke povezuje z različnimi vezniki.

Ustvarjalno pisanje:

Standard A1: Učenec tvori preproste fraze in stavke o sebi in izmišljenih osebah, o tem, kje živijo in kaj delajo. S preprostim jezikom opiše prostor in nekatere vsakdanje predmete.

MS: Učenec tvori preproste povedi o osebah in predmetih.

Standard A2.1: Učenec tvori različne vrste kratkih sporočil/besedil (npr. dnevniške zapise z različno vsebino, preproste verze in pesmi, opise, pisma, bloge) s preprostimi frazami in stavki, povezanimi z različnimi vezniki (in, ampak, ker ipd.). Pri ustvarjalnem pisanju lahko uporablja slovar in referenčno gradivo.

MS: Učenec tvori resnična in domišljajska kratka sporočila/besedila različnih vrst, ki govorijo o njem, njegovem prostem času in okolju, v katerem biva.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učenec med poukom spoznava različne tvorbné strategije, s katerimi se miselno pripravlja na pisanje. Pri načrtovanju učenec razmišlja o tem, kaj bo napisal in kako bo to oblikoval. V spomin prikliče in uporabi ustrezne fraze. Učitelj učenca spodbuja, da pri načrtovanju pisnega sporočila samostojno uporablja slovar in druge vire. Pisno se izraža s preprostimi besedami. Pomaga si z opisnim izražanjem in rabo tujk. Učenec se (samo)nadzoruje in (samo)popravlja. Ko spontano ugotovi, da se je zmotil ali naletel na težavo, sam popravi svoje napake ter preverja pravilnost in ustreznost napisanega.

Uporabo strategij načrtovanja, samonadzorovanja in samopopravljanja upoštevamo tudi pri vrednotenju znanja.

Zaradi posebnosti ruske pisave je treba posvečati pozornost pravopisu in pravopisnim vajam. Učitelj lahko omenjeno snov utrjuje in preverja tudi s kratkimi nareki.

Samostojno pisno izražanje se razvija postopoma. Učenec najprej odgovarja na vnaprej zastavljena vprašanja, nato piše krajše obnove obravnavanih besedil, kasneje pa nadaljuje z ustvarjalnim pisanjem.

Naloge pisnega izražanja morajo biti primerne, skladne z učenčevimi sposobnostmi in zanimanji.

Pisne aktivnosti naj bodo povezane z govorom. Po pogovoru o določeni tematiki lahko učenci napišejo krajši povzetek ali svoje misli o tem. Tako se jezik, ki so ga uporabili ustno, prenese tudi v pisno obliko.

Iztočnico za pisno aktivnost lahko predstavlja tudi slikovno gradivo (slike, serije slik, fotografije idr.), na podlagi katerega učenci napišejo zgodbo ali krajši sestavek.

Učenci se urijo v pisanju različnih vrst besedil (npr. sporočila, pisma, opisi, krajše zgodbe, blogi, dnevnik itd.), da se naučijo uporabljati jezik v različnih kontekstih.

Učenci pri tvorjenju besedil upoštevajo in spoštujejo avtorske pravice ter jih ustrezno citirajo.

 (4.3.3.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec znanje pisnega izražanja izkazuje s pisanjem kratkih stavkov, ki jih povezuje v jasna in preprosta besedila (zahtevnost besedil se postopoma povečuje). Besedila so najprej krajša, preprosta in vezana na znane vsebine in besedišče (odgovor na sporočilo, voščilo, povabilo, prošnja, zahvala itd.), sledijo daljša besedila z opisi oseb in dogodkov, pozneje učitelj spodbuja učence k ustvarjalnemu pisanju. Učenec mora biti pozoren na zgradbo besedila, vsebino, besedišče, slog ter jezikovno pravilnost.

OPISNI KRITERIJI

Vrednotenje znanja mora biti sprotno, učitelj daje učencu povratno informacijo in ovrednoti tudi njegov napredek. Pri podajanju povratne informacije učitelj upošteva naslednje kriterije:

- » vsebino,
- » jezikovno pravilnost,
- » besedišče in slog,
- » zgradbo.

Učenec:

- » pozna glavne razlike med slovenskim in ruskim glasovnim in naglasnim sistemom ter upošteva pravopisna pravila;
- » piše po nareku in samostojno ter upošteva razliko med izgovarjavo in zapisom besed, uporablja vejico v podredju;
- » svoje misli in ideje jasno in logično izraža in jih povezuje v smiselno celoto;
- » napiše krajša besedila različnih zvrsti.



INTERAKCIJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec pri dejavnostih interakcije z eno ali več osebami soustvarja pogovor in sodeluje v komunikaciji, pri čemer prevzema različne vloge. Interakcijske dejavnosti vključujejo ustno, pisno in spletno interakcijo. Interakcija je bistven element uspešne komunikacije. Spletna interakcija je zaradi svojih specifičnih značilnosti obravnavana posebej in ne v sklopu pisne interakcije.

Za uspešno izvajanje dejavnosti interakcije učence učimo tudi rabe interakcijskih strategij (prevzemanje vloge govorca, sodelovanje, prošnja za pojasnilo), ki so pomembne tako pri učenju tujega jezika kot tudi pri vsakdanjih opravilih.

Dejavnosti ustne interakcije vključujejo: pogovor, intervju, praktično sodelovanje s konkretnim ciljem ipd. Pri pisni interakciji učenec napiše sporočilo in/ali se nanj odzove (pismo, obvestilo itd.). Spletna komunikacija omogoča komuniciranje ne glede na fizično oddaljenost udeležencev in poteka po spletu (elektronska pošta, spletne klepetalnice, komentarji na objavljena besedila itd.).

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Dejavnosti interakcije spodbujajo in odkrivajo učenčeve sposobnosti in interese. Učenec je v aktivni vlogi, išče načine in strategije, ki bodo pripomogli k uspešno izvedeni komunikaciji in delovanju na različnih ravneh. Pri tem razvija osebno prožnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost ter ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosu z drugimi.

SC (2.1.2.1) SC (2.4.3.1) SC (3.1.4.1) SC (3.3.1.1)

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Učitelj skuša v pouk vključiti različne interakcijske strategije, kot so razumevanje vloge govorca, sodelovanje in prošnja za pojasnilo. Učenca navaja na to, da začne, vzdržuje in konča preprosto ustno ali pisno interakcijo.

Za sodelovanje je pomembno, da učenec potrdi razumevanje sporočila ali da izrazi težave (nakaže, da sporočila ni razumel) in prosi za ponovitev ali dodatne informacije.

Interakcija pomeni aktivno miselno dejavnost učenca, s katero si slednji gradi lastno znanje. V ospredju ni struktura ali pravilnost posredovanega sporočila, temveč komunikacijski namen, upoštevanje sporazumevalnih okoliščin ter doseganje zastavljenega komunikacijskega namena.

Pomembno je, da pri usvajanju veščin interakcije učitelj navaja učence tudi na upoštevanje sociolingvistične ustreznosti (uporaba vljudnostnih oblik, ustaljenih vzorcev, ustrezne zvrsti ipd.) in pragmatične zmožnosti (prilagajanje situaciji, menjava vlog).

Učitelj učenca seznanja z možnostjo uporabe spletnih prevajalnikov in orodij za umetno inteligenco.

USTNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

- uporablja osnovne sporazumevalne strategije: menjavanje vlog, sodelovanje in prošnja za pojasnilo. Ustna interakcija vključuje govorno in neverbalno sporazumevanje. Poteka v živo, v neposrednem stiku; **(Splošna ustna interakcija)**
- vzpostavi družabni stik in soustvarja neformalen, prijateljski pogovor z enim ali več sogovorci. Pri tem se menjuje v vlogi govorca in poslušalca; **(Družabni pogovor)**
- SC (3.3.3.2)
- se sporazumeva s sogovorci z namenom, da v sodelovanju z njimi doseže cilj, pridobi določeno dobrino ali storitev, reši težavo. Med pogovorom si s sogovorci izmenjuje informacije, izraža želje in mnenja, se pogaja in ustrezno odziva tudi na napotke, zahteve ter mnenja sogovorca. **(Ciljno usmerjeno sodelovanje, pridobivanje dobrin in storitev)**
- SC (5.2.4.3 | 2.4.2.1 | 3.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Splošna ustna interakcija

Standard pred A1: Učenec na kratko, z ustaljenimi izrazi odgovori na vprašanja o sebi in vsakdanjih opravkih. Pri tem uporablja kretnje, s katerimi podkrepi posredovane informacije.

MS: Učenec na kratko, z ustaljenimi izrazi odgovori na vprašanja o sebi. Odgovore podkrepi s kretnjami.

Standard A1: Preprosto se pogovarja, če je sogovornik pripravljen svoje izjave ponoviti počasneje ali jih pojasniti in če mu je pripravljen pomagati pri izražanju misli. Zastavlja in odgovarja na preprosta vprašanja, ki se nanašajo na njegove trenutne potrebe ali splošne zadeve.



MS: Preprosto se pogovarja, če je sogovornik pripravljen svoje izjave ponoviti počasneje ali jih pojasniti in če mu je pripravljen pomagati pri izražanju misli. Zastavlja preprosta vprašanja in odgovarja nanje.

Standard A2.1: Sposoben se je sporazumevati v preprostih situacijah, pri opravljanju rutinskih opravil, ki zahtevajo neposredno izmenjavo informacij o znanih in vsakodnevni stvareh. Zastavlja vprašanja in odgovarja nanje ter izmenjava informacije o znanih vsebinah, povezanih z njegovim vsakdanjim življenjem.

MS: Sposoben se je sporazumevati v preprostih situacijah, pri opravljanju rutinskih opravil, ki zahtevajo neposredno izmenjavo informacij o znanih in vsakodnevni stvareh. Postavlja in odgovarja na vprašanja, povezana z njegovim vsakdanjim življenjem.

Družabni pogovor

Standard pred A1: Učenec razume in uporablja osnovna izraza ja, ne, in vljudnostne fraze oprostite, prosim, hvala. Prepozna preproste vljudnostne fraze in voščila. Pozdravi, pove svoje ime in se posloviti.

MS: Razume in uporablja osnovne izraze, kot so: ja, ne, oprostite, prosim, hvala. Pozdravi, pove svoje ime in se posloviti.

Standard A1: Učenec pozna izraze za pozdrave in druge vljudnostne fraze, s katerimi vzpostavi družaben stik. Sogovorca povpraša po počutju in se ustrezno odzove. Pove, kaj mu je všeč in česa ne mara. Izrazi pobudo za skupno dejavnost, se opraviči in sprejme opravičilo. Razume vsakdanje izraze, povezane z zadovoljevanjem konkretnih potreb, če sogovorec govori jasno in počasi ter po potrebi večkrat ponovi povedano.

MS: Učenec pozna izraze za pozdrave in druge vljudnostne fraze. Sogovorca povpraša po počutju in se ustrezno odzove. Pove, kaj mu je všeč in česa ne mara, se opraviči in sprejme opravičilo. Razume vsakdanje izraze, povezane z zadovoljevanjem konkretnih potreb, če sogovorec govori jasno in počasi ter po potrebi večkrat ponovi povedano.

Standard A 2.1: Znajde se v krajših družabnih pogovorih, če mu je njihova vsebina blizu. Sporazumeva se v preprostem jeziku, postavlja vprašanja in lahko razume odgovore, če se nanašajo na najbolj vsakdanje stvari. Izreče pohvalo in se odziva nanjo, prav tako izrazi zadovoljstvo in nezadovoljstvo, strinjanje in nestrinjanje z mnenjem sogovorca. Preprosto pove, kako se počuti, in povpraša po počutju.

MS: Sporazumeva se v preprostem jeziku, postavlja vprašanja in lahko razume odgovore, če se nanašajo na najbolj vsakdanje stvari. Izreče pohvalo in se odziva nanjo, prav tako izraža zadovoljstvo in nezadovoljstvo, strinjanje in nestrinjanje z mnenjem sogovorca.

Ciljno usmerjeno sodelovanje, pridobivanje dobrin in storitev

Standard pred A1: Opravi preproste nakupe in/ali naroči hrano ali pijačo, če se lahko pri tem opre tudi na kazanje oz. drugo gestikulacijo.



MS: Opravi preproste nakupe in naroči hrano ali pijačo, če se lahko pri tem opre tudi na kazanje oz. drugo gestikulacijo.

Standard A1: Kadar je nagovorjen počasi, razume vprašanja in navodila, lahko sledi kratkim in preprostim napotkom. Prosi za stvari in jih posreduje drugim. Uporablja številke, preproste časovne in količinske izraze, s katerimi izrazi cene in čas.

MS: Kadar je nagovorjen zelo počasi, razume vprašanja in lahko sledi kratkim in zelo preprostim napotkom. Prosi za stvari in jih posreduje drugim. Uporablja številke, preproste časovne in količinske izraze, s katerimi izrazi cene in čas, pri čemer mu sogovorec po potrebi pomaga.

Standard A 2.1: Pokaže, da sledi pogovoru, in ob pomoči sogovorca lahko razume, kar je treba. Če česa ne razume, v preprostem jeziku sogovorca prosi za ponovitev. Prosi za vsakdanje dobrine in pridobi ter posreduje potrebne informacije. Da preproste napotke in navodila ali se ravna po njih.

MS: Ob pomoči sogovorca lahko sledi pogovoru, prosi za vsakdanje dobrine in pridobi ter posreduje potrebne informacije. Da preproste napotke in se ravna po njih.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Da bi se učenec lahko spontano in učinkovito sporazumeval v konkretni govorni situaciji, je pomembno sistematično razvijati njegove govorne spretnosti in interakcijske strategije, kot so razumevanje vloge govorca, sodelovanje in prošnja za pojasnilo. Učitelj navaja učenca na to, da začne, vzdržuje in konča preprosto ustno interakcijo. Če sporočilo razume, ga spodbuja, da to potrdi ali pa izrazi težave oziroma nakaže, da sporočila ni razumel in prosi za pojasnilo in/ali ponovitev informacije.

Za razvijanje sporazumevalnih zmožnosti ima učitelj na voljo različne vaje, ki morajo biti smiselne, ustvarjalne in uporabne:

- » urjenje v rabi komunikacijskih funkcij v konkretni situaciji (odzivanje na pozdrav, prošnjo, opravičilo, izražanje (ne)strinjanja itd.),
- » odgovarjanje na vprašanja,
- » pogovor in izmenjava mnenj o situacijah in stvareh,
- » igranje vlog.

Pri pogovoru in izmenjavi mnenj je pomembno, da učitelj uro vnaprej dobro pripravi, tako da k sodelovanju pritegne kar največ učencev (delo v parih in skupinah). Pomembno je tudi, da vzpostavi varno in spodbudno učno okolje, da učencem jasna navodila in zglede ter jih nauči tvorno sodelovati pri pogovoru, prisluhniti sogovorniku, jasno izražati misli ter z različnimi



tehnikami obvladati nepredvidene situacije in jezikovne težave. Učitelj poudarja pomen zavzemanja za skupno dobro, h kateremu lahko prispeva učenec s svojimi predlogi v sodelovanju z drugimi učenci.

SC (1.2.3.1) SC (1.3.4.2) SC (3.3.2.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec lahko znanje oziroma spretnosti izkazuje s simulacijo pogovora o različnih vsebinah in v različnih situacijah (npr. pogovor o počitnicah in prostem času, dialog v trgovini, v restavraciji itd.). Pogovor, ki poteka v živo ali pa je posnet (videoposnetek), lahko izvede s sošolcem ali v skupini sošolcev.

OPISNI KRITERIJI

- » **sodelovanje v govorni interakciji:** učenec si s sogovorcem izmenjuje informacije o znanih, vsakdanjih stvareh in interesnih področjih. Ustrezno se odziva na sogovorčeva vprašanja, pobude ipd.;
- » **razumljivost in tekočnost govora:** izraža se razumljivo s krajšimi izjavami. Govor je precej tekoč (nastajajo le krajši premori, naravno omahovanje). Intonacija, izgovarjava in naglas so ustrezni, sporočilnost je jasna;
- » **besedišče in jezik:** uporablja naučene fraze, ustrezno besedišče in jezikovne strukture. Izražanje je jezikovno pravilno, občasne napake se pojavijo pri rabi zahtevnejših jezikovnih struktur.

PISNA INTERAKCIJA

CIJLI

Učenec:

O: tvori preprosta osebna sporočila, sporočila prevzema in nanje odgovarja. Splošna pisna interakcija vključuje posredovanje osnovnih osebnih podatkov (npr. izpolnjevanje obrazcev); **(Splošna pisna interakcija)**

I: se sporazumeva z uporabo digitalnih orodij po različnih komunikacijskih kanalih. **(Spletna interakcija)**

SC (4.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Splošna pisna interakcija

Standard pred A1: Učenec v kratkih frazah in povedih posreduje ali vpiše v obrazec osnovne osebne podatke. Pozna izraze za pozdrave, nagovore in druge vljudnostne fraze, s katerimi vzpostavi stike in sodeluje v interakciji.

MS: Učenec posreduje najosnovnejše podatke o sebi ali drugih (ime, priimek, naslov, starost, telefonska številka). Pozna izraze za pozdrave in nagovore.

Standard A1: Učenec tvori kratko, preprosto sporočilo (npr. SMS, opravičilo, zahvalo, voščilnico) o znanih vsebinah ter pri tem uporablja ustaljene fraze in vzorce. Pri tvorjenju besedil si lahko pomaga s slovarjem. Tvorjeno sporočilo je ustrezno glede na situacijo in govorni položaj. Učenec vpraša (prosi) za določene podatke ali jih posreduje naprej. Sprejme ali zavrne ponudbo ali vabilo ter da pobudo za skupne aktivnosti.

MS: Učenec tvori kratko, preprosto besedilo (npr. opravičilo, SMS) skladno s situacijo in govornim položajem. Sprejme ali zavrne ponudbo ali vabilo ter da pobudo za skupne aktivnosti.

Standard A2.1: Učenec tvori kratka besedila, povezana z njegovimi neposrednimi potrebami (npr. prošnjo, vabilo, pohvalo). Osnovne osebne informacije posreduje v kratkem sporočilu ali pismu. Učenec izrazi strinjanje oz. nestrinjanje in zadovoljstvo oz. nezadovoljstvo.

MS: Učenec tvori kratka besedila, povezana z njegovimi neposrednimi potrebami. Učenec izrazi strinjanje oz. nestrinjanje in zadovoljstvo oz. nezadovoljstvo.

Spletna interakcija

Standard pred A1: Učenec ob pomoči ustaljenih izrazov in emotikonov objavi preproste spletne pozdrave in preproste objave o sebi. Razume preproste spletne obrazce in vpiše osnovne podatke oz. izbere izdelek, če je na voljo vizualna pomoč.

MS: Učenec z osebnimi podatki izpolni preprost spletni obrazec.

Standard A1: Učenec oblikuje preprosta sporočila o sebi. Z uporabo ustaljenih vzorcev in kombinacij besed (npr. za zahvalo ali opravičilo) se pozitivno ali negativno odzove na preproste spletne objave in nadaljnje komentarje. Pri tem si lahko pomaga s spletnim prevajalnikom. Učenec opravi preproste spletne nakupe ali izpolni preproste prijavnice obrazce z osnovnimi osebnimi podatki.

MS: Učenec oblikuje preprosta sporočila o sebi in se pozitivno ali negativno odziva na preproste spletne objave oz. komentarje. Pri tem si pomaga s spletnim prevajalnikom.

Standard A2.1: Učenec oblikuje kratke spletne komentarje. Razume preprosto družabno spletno izmenjavo in v njej sodeluje s preprostimi sporočili (deli novice, virtualno čestita ipd.). Pri tem si lahko pomaga s spletnim prevajalnikom in/ali orodjem umetne inteligence. Učenec izvaja preproste spletne transakcije (izpolni vprašalnik, sprejme/zavrne dodatne storitve). Upošteva preprosta navodila in postavlja vprašanja, da bi dokončal (skupno) opravilo na spletu.

MS: Učenec oblikuje kratke spletne komentarje. Razume preprosto družabno spletno izmenjavo in v njej sodeluje s preprostimi sporočili (deli novice, virtualno čestita ipd.). Pri tem si lahko pomaga s spletnim prevajalnikom.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Pri pisni interakciji je poudarjen prenos informacij. Jezik je podoben govorjenemu, dopuščajo pa se nejasnosti in napake, saj je v pomoč kontekst. Učenec oblikuje kratka zapisana besedila, uporablja vljudnostne fraze, pozdrave in nagovore ter se nanje odzove. V vlogi pošiljatelja in/ali prejemnika razvija pisno interakcijo, ki lahko poteka v avtentičnih ali simuliranih situacijah.

SC (3.3.4.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec znanje in spretnosti pisne in spletne interakcije izkazuje tako, da piše kratka sporočila v različnih sporočanjih oblikah (npr.: pismo, voščilo, zahvala itd.). Tema mora biti znana in v skladu s predlaganimi vsebinami ali posebnimi interesi učenca. Načini izkazovanja znanja naj bodo osnovani na posnemanju čim bolj resničnih življenjskih sporazumevalnih situacij.

Zahteva po oblikovanju skrbno strukturiranega, pravilnega besedila ni v ospredju.

OPISNI KRITERIJI

Poudarek opisnih kriterijev naj temelji na vsebini in sporočilnosti.

Pri ocenjevanju pisnih izdelkov učencev si lahko pomagamo z naslednjimi kriteriji:

- » obseg in ustreznost besedišča: učenec uporablja preproste stavčne strukture z naučenimi izrazi, skupinami besed in ustaljenimi vzorci, ki mu omogočajo uspešno pisno interakcijo;
- » tekočnost: razumljiva sporočila s kratkimi izjavami, ki sledijo namenu interakcije.

Vrednotenje znanja mora biti sprotno, učitelj da učencu povratno informacijo in ovrednoti tudi njegov napredek.





POSREDOVANJE, RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

OBVEZNO

OPIS TEME

Učenec oblikuje in prenaša pomen pisnega ali ustnega sporočila. Posredovanje lahko poteka v okviru enega jezika ali iz enega jezika v drugega (medjezikovno posredovanje). Pri učenju ruščine v osnovni šoli se je s posredovalnimi dejavnostmi smiselno ukvarjati v drugem in tretjem letu učenja.

Pri posredovanju gre tudi za ustvarjanje skupnega prostora med jezikovno in kulturno različnimi sogovorci, za razumevanje »drugačnosti« ter prepoznavanje podobnosti in razlik, ki omogočajo uspešno sporazumevanje in medkulturno izmenjavo.

Pri učenju tujega jezika učitelj spodbuja učence tudi k razmišljanju o podobnostih in razlikah med različnimi kulturami, spoštovanju drugačnosti ter ozavešča pomen prepletanja in povezovanja različnih jezikov (iskanje sorodnih besed, lažni prijatelji) in kultur. Na takšen način se lahko izognemo morebitnim težavam in nesporazumom v komunikaciji, bogatimo lastno kulturo ter večamo jezikovno ozaveščenost in spodbujamo radovednost.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Proces posredovanja sporočila poteka v interakciji z drugimi udeleženci komunikacije (naslovniki, sogovorci), zato je smiselno, da učitelj spodbuja učenčevo sodelovanje s posamezniki ali skupinami z različnim jezikovnim (pred)znanjem. Učenec naj bo pri posredovanju sporočila pozitivno naravnan in osredotočen na sam proces posredovanja in njegov (komunikacijski) učinek oz. rešitev jezikovne situacije. Jezikovne situacije naj bodo raznovrstne in čim bolj podobne realnim (restavracija, hotel, telefonski pogovor ipd.).

Medkulturno razumevanje vključuje tudi upoštevanje etičnih načel pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja. Z učenci lahko primerjamo možnosti in pravice, ki so jih deležni govorci različnih jezikovnih skupin in kultur (pravica do življenja, zdravega okolja, trajnostne izrabe virov ipd.), in razmišljamo o različnih moralnih vprašanjih. Delo naj poteka v skupinah, kjer se učenci učijo sodelovanja in strpne komunikacije. Učenci naj bodo aktivni v procesu prepoznavanja medkulturnih raznolikosti in družbenih (ne)enakosti, razmišljajo naj o možnih rešitvah.



DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Dejavnosti posredovanja, raznojezičnosti in medkulturnosti obsegajo znanje o jezikovnih strukturah, prenašanje elementov enega ali več jezikov v drugi jezik, hkrati pa tudi strategije usvajanja jezika.

Posredovanje pomeni načrtno prenašanje (ozaveščanje) jezikovnega znanja in izkušenj, ki jih učenec izkoristi pri učenju tujega jezika.

Koncept raznojezičnosti omogoča učencem, da spoznavajo raznolikost jezikovnih sistemov, ozaveščajo pojme in miselne koncepte, jih medsebojno povezujejo in izboljšujejo svoje kognitivne zmožnosti. Pri tem spoznavajo kulturno raznolikost kot pozitivno vrednoto, ki jim omogoča učinkovito vključevanje v večjezično in večkulturno družbo.

Pri dejavnostih, ki vključujejo posredovanje, raznojezičnost in medkulturnost, je smiselno uporabljati projektno delo, medpredmetno povezovanje (npr. v sklopu različnih projektov, dnevov dejavnosti ipd.).

POSREDOVALNE DEJAVNOSTI

CILJI

Učenec:

🗨️ pri posredovanju besedila prevede oziroma prenese specifične informacije ter preproste vsakdanje besede, fraze in stavke iz tujega v izhodiščni jezik ter obratno. Prebere oz. posluša izvirno besedilo in ga v ustrezni obliki prenese sprejemniku. **(Posredovanje besedila)**

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Posredovanje besedila

Standard A1: Učenec prenese osnovne informacije, kot so čas, kraj in številke iz kratkih, zelo preprostih besedil v govorni ali pisni obliki. Pri tem je poudarjeno posredovanje iz tujega jezika (ruščine) v izhodiščni jezik (slovenščino). Učenec lahko pri posredovanju uporablja slovar.

MS: Učenec v slovenščino s slovarjem prevede preproste besede in fraze. Učenec v govorni ali pisni obliki iz ruščine v slovenščino prenese osnovne informacije, kot so čas, kraj in številke, če so izražene jasno in počasi.

Standard A2.1: Učenec v ruščini posreduje preproste informacije (npr. o času, kraju, številkah) iz kratkih besedil v slovenščini v govorni ali pisni obliki. Učenec prenese preprosto trditev z znanim besediščem iz slovenščine v ruščino. Učenec prepozna, ko ljudje ne soglašajo ali ko ima kdo težave, in uporablja naučene preproste izraze (npr. »Razumem.«, »Je vse v redu?«).

MS: Učenec v ruščini v govorni ali pisni obliki posreduje preproste informacije (npr. osebne podatke, preproste informacije o drugih ljudeh, času, kraju, številkah) iz kratkih slovenskih besedil. Učenec prenese preprosto trditev z znanim besediščem iz slovenščine v ruščino.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Za uspešno posredovanje je smiselno, da učitelj spodbuja skupinsko delo in sodelovanje oz. interakcijo z vrstniki. Pri skupinskem delu naj se učenci trudijo sodelovati v tujem jeziku, tako da:

- » pokažejo, da razumejo izrečeno (npr. »Razumem.«),
- » vprašajo druge, ali razumejo,
- » vprašajo druge, kaj menijo.

Učenčeva sposobnost posredovanja ni povezana le z njegovo jezikovno zmožnostjo v nekem jeziku, ampak tudi z zmožnostjo uporabe posredovalnih strategij. Posredovalne strategije so tehnike za pojasnjevanje pomena in lajšanje razumevanja. V osnovnošolskem obdobju je zlasti pomembno povezovanje s predhodnim znanjem, kar lahko učitelj spodbuja:

- » s postavljanjem vprašanj, ki spodbujajo učence, da aktivirajo svoje predhodno znanje;
- » z vzpostavljanjem primerjav in/ali povezav med novim in predhodnim znanjem;
- » z navajanjem zgledov.

Učenec pri odločitvah, povezanih s posredovanjem, primerja, analizira in kritično presoja različne informacije, da zmanjša dvomnost in tveganja za neustrezno ali napačno razumevanje sporočila (npr. preverjanje pravilnosti s slovarjem in drugimi referenčnimi viri).

SC (2.2.2.1) SC (3.3.3.1) SC (5.3.3.2)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec sposobnost posredovanja med jeziki izkazuje tako, da iz enega v drugi jezik pisno ali ustno prenaša besedila v ustrezni obliki (npr.: prevod, govorni nastop, predstavitev izbrane vsebine ipd.).

Tematika besedil oz. sporočil, ki so predmet posredovalnih dejavnosti, je učencu znana.

Načini izkazovanja znanja naj bodo osnovani na posnemanju čim bolj resničnih življenjskih sporazumevalnih situacij.

OPISNI KRITERIJI

Pri ocenjevanju učencev si lahko pomagamo z naslednjimi kriteriji:

- » ustreznost prenosa: učenec pravilno in pomensko ustrezno izbira in uporablja preproste besede in stavčne strukture z naučenimi izrazi in ustaljenimi vzorci, ki mu omogočajo uspešno posredovanje;
- » vrednotenje znanja: mora biti sprotno, učitelj da učencu povratno informacijo in ovrednoti tudi njegov napredek.



RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

CILJI

Učenec:

O: krepi svojo medkulturno zmožnost, tako da med celotnim procesom učenja tujega jezika spozna različne kulturne in jezikovne prakse. Seznanja se z jezikovnimi in kulturnimi podobnostmi ter razlikami, se zaveda morebitnih pretiranih posploševanj, stereotipov in moralnih vprašanj, prepozna mednarodne izraze ali uporablja različne jezike. Spozna, da so v različnih kulturah različne norme, navade, običaji, vedenjski vzorci in načini neverbalnega izražanja (npr. kretnje, gestikulacija), ki jih je treba upoštevati. Z zavedanjem, razumevanjem, spoštovanjem in upoštevanjem medkulturnih in medjezikovnih razlik se lahko učenec izogne morebitnim težavam in nesporazumom pri sporazumevanju.

SC (1.2.2.2 | 1.3.2.1 | 3.3.1.2)

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Medkulturno razumevanje učitelj pogloblja s pogovori in besedili o podobnostih in razlikah med posameznimi kulturami.

V ta namen učitelj izbira ustrezna besedila in avdiovizualno gradivo.

Smiselno je, da se pouk ruščine povezuje z drugimi predmeti, in sicer s poukom:

- » materinščine: dobro poznavanje maternega jezika učencem olajša razumevanje jezikovnih norm tujega jezika;
- » zgodovine in zemljepisa: učenec naj bo seznanjen z glavnimi zgodovinskimi in geografskimi dejstvi, da se bo lažje vživel v kulturno okolje govorcev ruskega jezika;
- » glasbene in likovne umetnosti: v okviru pouka je smiselno, da učitelj seznani učence z rusko umetnostjo in glasbo.

Priporočljivo je, da učitelj glede na želje učencev poišče tudi druge medpredmetne povezave izven obveznega osnovnošolskega programa (gledališče, koncerti, izleti ...).

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

OPREDELITEV PREDMETA

(Navedeni viri veljajo za celoten učni načrt z didaktičnimi priporočili.)

Svet Evrope. (2011). *Skupni evropski jezikovni okvir*. Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Svet Evrope. (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors*. Council of Europe Publishing. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/43hg889>

Svet Evrope (2023). *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>

Izhodišča za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji (2022). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. [izhodišča_za_prenovo_UN.pdf](#)

Predmetna komisija za ruščino: Vozelj I., in Urbas, J. (2008). *Učni načrt za izbirni predmet ruščina (program devetletne osnovne šole)*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo. [Učni načrt za izbirni predmet devetletne osnovne šole Ruščina](#)

Vozelj, I., in Urbas, J. (2008). *Učni načrt. Ruščina. Gimnazija: Splošna, klasična, strokovna gimnazija*. Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/fk8dg77>

Šibko, N. L. (2014). *Obščie voprosy metodiki prepodavanija russkogo jazyka kak inostrannogo*. Zlatoust.

Gosudarstvennyj standart po russkomu jazyku kak inostrannomu. Elementarnyj uroven. (2001) Ministerstvo obrazovanija Rossijskoj federacii. Zlatoust

Glazunova, O. I., Kolesova, D. V., Popova, T. I. (2017). *Programma po russkomu jazyku kak inostrannomu* (Urovni A1–C2. Osnovnoj kurs.). Russkij jazyk, Kursy.

Frank, M. (2014). Teorija komunikacijskega tujejezičnega izobraževanja. *Vestnik za tuje jezike*, 6(1), 143–162. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/nr2fa44>

Frank, M. (2015). Poučevanje ruščine kot tujega jezika v slovenskem prostoru. *Vestnik za tuje jezike*, 7(1), 229–253.

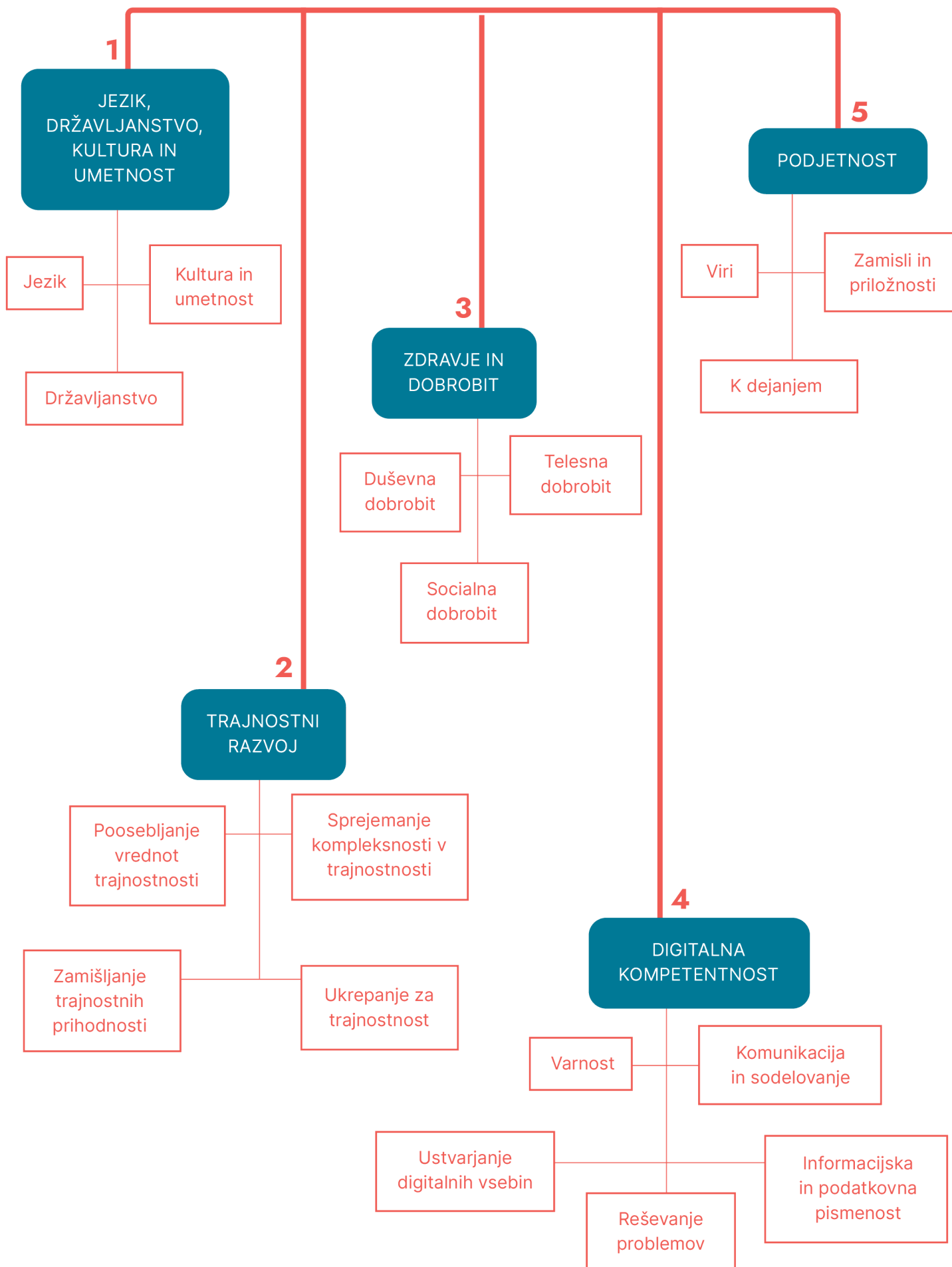
- Frank, M. (2021). *Analiza, klasifikacija in vzroki napak rojenih govorcev slovenščine pri učenju ruščine*. [Doktorska disertacija]. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.
- Glazunova, O. I., Kolesova, D. V., Popova, T. I. (2017). *Programma po russkomu jazyku kak inostrannomu (Urovni A1–C2. Osnovnoj kurs.)*. Russkij jazyk, Kursy.
- Kač, L. (2016). Večjezičnost kot norma in pristop pri pouku tujih jezikov. *Zavod republike Slovenije za šolstvo: Slovenščina v šoli*, 2(19). <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/fkbkl2>
- Kapitanova T. I., Moskovkin L. V., Ščukin A. N. (2009). *Metody i tehnologii obučeniya russkomu jazyku kak inostrannomu*. Russkij jazyk, Kursy.
- Krjučkova L. S., Moščinskaja N. V. (2025). *Praktičeskaja metodika obučeniya russkomu jazyku kak inostrannomu*. 12-izdanie. Flinta.
- Morozov, V. E. (2015). *Metodika uroka russkogo jazyka kak inostrannogo. Učebno-metodičeskoe posobie po prepodavaniju russkogo jazyka v inokulturnoj srede*. 2-e izdanie. IKAR.
- Moskovkin, L. V., Šamonina, G. N. (2017). *Produktivnye innovacionnye tehnologii v obučenii russkomu jazyku kak inostrannomu*. Russkij jazyk. Kursy.
- Moskovkin, L. V., Ščukin, A. N. (2022). *Hrestomatija po metodike prepodavanija russkogo jazyka kak inostrannogo*. 6-e izdanie. Russkij jazyk. Kursy.
- Spanring-Poredoš, M. (1990). Vključevanje ruskih neverbalnih komunikacijskih znakov v pouk ruščine s ciljem izboljšanja komunikacije. *Vestnik*, 24(1/2), 62–80. ISSN 0351-3513. [COBISS.SI-ID [43613184](#)]



PRILOGE



KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV



1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST



SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NACRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega. itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ



SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družben položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.



3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST



SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.) tako, da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

**5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI**

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidnim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.